

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

A RNK MEHESZEGYESÜLET SZAKLAPJA

64. ÉVFOLYAM

7. SZÁM

1949 JÚLIUS

Lapunk főbb tartalmából

Az osztályharc jegyében: Román Viktor — — — —	201
A rajzás megakadályozása: Könczey Mária — — — —	203
Tánc a kaptárban: Keser- lei I. — — — — — — — —	204
Milyenek legyenek az ál- lami kísérleti telepek?: Bereczki Lajos — — — —	205
Kössük össze a szaporítást nemesítéssel: Floriska K.	207
Tapasztalataimból: Kolos Vince — — — — — — — —	208
Pénz nélkül is lehet: Györbíró István — — — —	209
A többtermelés érdeké- ben: Nuridsán Bálint — —	211
A méhlegelő és vándorlás kérdéséhez: Bányász Imre	212
Eredmények a komoki akáccon: dr. Szövérdi F. —	213
Mit jelent nekünk?: Brit István — — — — — — — —	215
Kérdéskérdés — kaptárkér- dés: Máté Jenő — — — —	216
Megfigyelések az ályvás családokról: Bitay Antal	217
Viaszolvasztás olcsó prés- sel: Bartha Gyula — — — —	218
Örményország méhésze: Tumanjan — — — — — —	220
Minden dolgozó méhészt... Tankó Ferenc — — — — — —	224
Gyergyó példát mutat: Zi- lahi Sándor — — — — — —	225
Dr. Szövérdi: Sok mézet Molnár Ferenc ismertetés	228

A FŰZIKE

Kiterjedt erdővágásaink leghosszabb ideig mézelő növénye a fűzike, (*Chamaenorion angustifolium*). A székelyek vágás-virágnak hívják.

Biborpiros virága csak 1–2 napig mézel, de hosszú szárán naponta újabbak nyílnak. Gyakran előfordul, hogy mialatt felső virágairól szorgalmasan gyűjtenek még a méhek, alul már beérett a széles szárnyán terjedő pikés magva.

Fűzike-hordáskor a mérlegeskaptár napi 1/2, 1–1 1/2 kg-os gyarapodást mutat, aránylag tehát nem sokat, de annál hosszantartóbban.

A fűzikére érdemes vándorolni. Ezáltal az Állami Tervben előírányzott 7 kg mézhozamot jóval túlhaladhatjuk. Dr. SZÖVÉRDI FERENC

123

UJ SZÁZAD

Ezzel a címmel új magyarnyelvű képes folyóirat jelent meg a Romániai Szovjetbarátok Egyesülete (ARLUS) kiadásában. Az UJ SZÁZAD az ARLUS románnyelvű képes folyóiratának, a népszerű VEAC NOU-nak a testvér lapja. Ez a szép kiállítású folyóirat ismeretterjesztő írásaival és gazdag képanyagával azt a legnemesebb feladatot tűzte maga elé, hogy tárgyilagosan és behatóan megismertesse olvasóit a Szovjetunióval.

A Szovjetunió döntő és irányító vezetőereje lett az emberi haladásért küzdő demokratikus világtábor harcának, a fejlődést gáncsoló tőkés imperializmus ellen. De ugyanakkor döntő tényezője lett a békéért folytatott harcnak is. A két táborra szakadt világon a demokratikus erők a Szovjetunió vezetésével hatalmas csapásokat mérnek a világalomra törekvő amerikai-angol imperializmus táborára, melynek egyetlen megmaradt lehetősége: hogy a háború segítségével meghosszabbítsa életét.

Az UJ SZÁZAD hatásos fegyver a dolgozó olvasok kezében

A Szovjetunió léte és mindennapi segítsége tette lehetővé eddigi eredményeinket a szocializmus építésének útján, a szovjet tapasztalatok elsajátítása gyorsítja haladásunkat, ad biztonságot, áttekintést és felbecsülhetetlen értékű biztatást ezen az úton. Ezért az UJ SZÁZAD nemcsak barátja és olvasmánya lesz a Román Néphez, hanem fegyver is abban a harcban, melyet országunk munkásosztálya közös erőfeszítéssel, élén a Román Munkáspárttal, a szocializmus építéséért folytat.

Méhész testvér!

TAGDIJ HÁTRALÉKOD

Lej

KÜLDJED EL még ma Cluj, Str. Republicei 22. címre, vagy fizessed be a legközelebbi fiók Méhészkör pénztárába. Ha téves a felszólításunk, írd, hogy mikor és miként fizettél.

FIGYELJE A KÖNYVKERESKEDÉSEKET!

FIGYELJE A KÖNYVKERESKEDÉSEKET!

FIGYELJE A KÖNYVKERESKEDÉSEKET!

JULIUS HÓNAPBAN MEGJELENT

Dr. SZÖVÉRFI FERENC

„SOK MÉZET”

AZ EREDMÉNYES MÉHÉSZET KÉZIKÖNYVE

TÖBB MINT 400 OLDAL 354 KÉPPEL

ÁRA CSAK 300 LEJ

KÜLDJON BE 300 LEJ T SZERKESZTŐSÉGÜNK CIMÉRE S MI A PÓSTADÍJ FELSZÁMITÁSA NÉLKÜL AZONNAL MEGKÜLDJÜK.

UTÁNVÉTTTEL 50 LEJ JEL DRÁGABB.

Az osztályharc jegyében

Tavasszal a méhészkongresszus félreértés nélkül kijelölte egyesületi feladatainkat és azt az utat, melyen haladnunk kell. Leszegezte, hogy ez az út nem lehet más, mint amelyen a Román Munkás Párt vezet bennünket. Egyesületünknek részt kell vennie a szociálista társadalom kiépítésében, ez pedig csak az osztályharc szellemében valósítható meg. Ma, amikor az emberiség két tábora között mind élesebbé válnak az ellentétek, amikor az egyik oldalon a munkásság nagy tábora a Szovjetunió vezetésével és Marx, Engels, Lenin és Sztálin tanításai alapján olyan boldog életlehetőséget akar teremteni, amely minden egyes dolgozó számára bőséget jelentsen és az embernek ember által történő kizsákmányolása megszűnését s olyan társadalom felépítését, amelyben a munka és a becsületesség legyen az élet alapja, a másik táborban a kizsákmányolók mesterkednek, kik a régi kiváltságait akarják visszaszerezni, vagy megtartani, azt akarva, hogy helyettük más dolgozzék nyomorban és bizonytalanságban, ők pedig hanyelvé, bőségben dúskáljanak. Amikor tehát ez a helyzet, akkor nem kétséges egyetlen becsületes dolgozó előtt sem, hogy hol a helyünk. A harc életre-halálra megy, alku, megegyezés lehetetlen: ez magából, a dolgok természetéből következik, s a történelem is már számtalanszor bebizonyította. Természetesen annál elkeseredettebb ez a harc, minél hátrább szorulnak ezek az élősdiek. Bár nem kétséges, hogy a győzelem kié lesz, mégis egyre fokozottabb éberséget kell tanúsítanunk, a cél minél gyorsabbi elérése és a minél kevesebb veszteség érdekében.

Egyesületünknek is ebben a szellemben kell eljárnia. El kell távolítani sorainkból az ide nem való elemeket! Politikamentes társadalmi élet nem létezik. Vagy a szociálista társadalom

kiépítése mellett vagyunk, vagy el-
lene; aki nincs mellette, az a dolgozók nagy táborának és az egész demokratikus rendszerünknek ellensége, az ilyenek nincs helye közöttünk.

Egyesületünk csak akkor erősödhetik meg és csak úgy teljesítheti feladatát Népköztársaságunk méhészetének fejlesztésével kapcsolatosan, ha sorait az osztályharc szellemében megtisztítja a nem odaváló egyénektől. Ügyelnünk kell azonban arra, hogy ne lássunk minden olyan kisemberben, akit a régi korhadt polgári világnézet még befolyása alatt tart, mindjárt osztályelleneséget, az ilyeneket meggyőződéssel, felvilágosító munkával át kell állítanunk sorainkba az osztályellenesség oldaláról.

Egyesületünk szervezeti kereteit a becsületes dolgozó méhészek tömegének kell megtöltenie. Egyszer sem szabad kimaradnia szervezetlenül belőle, mert összefogva, együttesen tudunk igazán hasznos munkát végezni Népköztársaságunk javára. Tagjainkat a közösségi szellem kell áthassa és minél gyakoribbakká kell lenniük az olyan megnyilvánulásoknak, mint amelyenről most kaptunk hírt. Szabó Kálmán méhésztársunk vándortanyája mellett egy fűrésztelep munkásai részére méhészeti tanfolyamot rendezett és a tanfolyamon résztvevő dolgozóknak egy-egy rajt ajándékozott.

Ilyen kimagasló közösségi szellem kell mindnyájunkat eltöltöns és összefogjon a munka minden területén, hogy szorosán egymás mellé tömörülve, építsük drága hazánkban a szociálistizmust.

Minden megnyilvánulásunknak azonban az osztályharc szellemében kell történnie, mert csak így tudunk megbirkózni a kizsákmányoló osztály maradványainak siserahadával, kik kiváltságait minden áron megtartani, vagy visszaszerezni akarják. De meg kell

bírköznünk saját magunkkal is. Régi hibás felfogásainkat, melyeket a kizsákmányoló rendszerek hagytak reánk örökségül, le kell vetkőznünk. Egyesületi életünk ne merüljön ki csak a tag-sági díj fizetésében, hanem szervez-tünket aktív, mozgalmas élettel kell megtöltenünk. Ismereteinkkel támo-gatva egymást, a fenti példa minél gyakoribb megismétlésével, önzetlen, odaadó munkával, éberen ügyelve és visszaverve az osztályellenség támadá-sait, erősíteniünk kell egyesületünket és építeniünk drága hazánk méhészetét, hozzájárulva munkánkkal egy jobb élet megteremtéséhez.

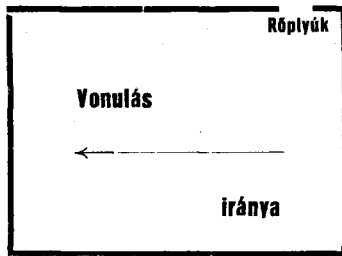
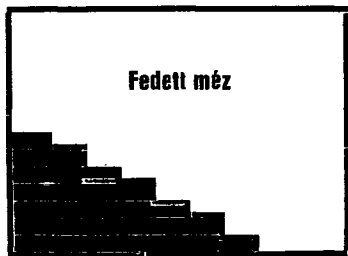
Ennek megvalósítása érdekében el kell vetnünk magunktól minden mult-ból reánk maradt koloncot és a kon-gresszus határozata értelmében egye-sületi életünket az osztályharc alapján meg kell erősíteniünk a dolgozó méhé-szek minél nagyobb tömegű bevonásá-val és a közénk nem való elemek kizá-rásával. Megalkuvás nélkül kell követ-nünk a Román Munkáspárt és Népköz-társaságunk kormánya által számunk-ra kijelölt utat. E munkánk által ma-gasra emeljük hazánk méhészetének színvonalát és termelési eredményes-ségét.

ROMÁN VIKTOR

Irányíthatjuk-e a méz raktározását?

A múlt nyáron megfordultak nálunk a marosvásárhelyi méhész testvéreink. Felülvizsgálták a méhcsaládokat, hogy nincs-e közöttük költésrothadásos törzs. Egyikük, már a nevére nem emlékszem, megkérdezte, hogy méhészetemben mi-ért szűkítettem le a röpnylást minden családnál a kaptár egyik sarkára?

röpnylás következtében a telelő méh-csomó két részre szakad (ami környé-künkön gyakran megtörténik), de kisebb tömeget is képvisel, és így a szükséges meleg fenntartásához több mézet kell fogyasszon. Ez viszont hasmenésnek le-het okozója. Ráadásul a két méhcsomó nem egyesülhet egymással, mert a kö-

Azt válaszoltam, hogy ezáltal a méz-raktározást irányítom. Látszólag meg-rökönyödött a feleletemen, de részlete-sen kifejtettem, hogy ez a telelés szem-poncjából fontos. Melegépitményű kaptá-raimnál, ha ősz felé balra szűkítem a röpnylást, a mézkoszorúk képe követ-kezésképpen alakul: Ezáltal elérem azt, hogy a méhek védett meleg zugba vo-nulnak és a mézet is egy helyen talál-ják.

zepső léputcát közvetlenül éri a külső hideg levegő. Ellenben, ha a röpnylást egyik oldalra szűkítjük, a képen látható mód szerint, a méhcsomó állandó meleg zugba vonul vissza, mintha melegépi-tményű lenne a kaptár. Ha több család van egy kaptárban, a röpnylásokat úgy szabályozzuk, hogy a méhek egy-más felé vonuljanak. Ezáltal mézme-gtakarítást érhetünk el, ha nem is ki-lókra menő mennyiséget. Sok kicsi azonban sokra megy.

Nyárádszereda.

P. A.

A rajzás megakadályozása

A rajzás megakadályozására sokféle módszert ismerünk. Valamennyivel próbálkoztam, azonban valamennyi között a család félig rajállapotban való helyezése vezetett a legjobb eredményre. Úgy jöttem rá, hogy erről a módszerről a vándorlással kapcsolatban írtak és azt ajánlották, hogy mielőtt elindulnánk a méhekkel, korlátozzuk a fiasítást és ezzel megátoljuk a rajzást. Amikor pedig a család anyabölcsőt kezd építeni a megszükitett fészekben és az anya bepetézi azt, az összes lépeket kiszedjük, leseperjük és a családot 24 óra múlva mülépre verjük vissza. Az elszedett fiasításos lépeket más családokhoz kellene beosztanunk, s csak miután kikeltek, adjuk vissza az eredeti családnak. Az ismertetés szerint az így kezelt családok adták a vándortanyán a legtöbb fölösleget.

Az ismertetett módszer ezek szerint **nemcsak a rajzás megakadályozására használható, hanem a többtermelés érdekében is.**

A RÉGI MÉHÉSZEK

emlékeznek rá, hogy 1936 milyen gyenge méhészeti esztendő volt. A tavaszt nem tölthettem méhesaládjaim között, a kötelesség másfelé parancsolt. Június elején hazakerülve, azonnal észrevettem, hogy nincs sok remény. Hálát adhatunk a jó Istennek, ha téli élelmüket szűkösen behordják. Tanácsatlantul álltam, mert az idő már június közepe felé járt. Olyan időpont volt ez, amely után nálunk csak a hordás esőkkenésére számíthattunk.

Eszembe jutott a fent ismertetett módszer. Ám július közepén az amúgyis csekély hordás mellett megcsaládnál a fél rajositással. Ha a rajállapotba helyezni a családot, megfosztani minden minden vagyonától. Viszont a fiasítás beosztását más családokhoz még rendes évjáratban is igen körülményes, nehéz munkának tartottam. Gondoltam, próbát teszek egy

családnál a fél rajositással. Ha a rajállapotba helyezés szorgalmasabb társai a családot, a fél, rajositásnak is segítene kell valamit. Nem a rajzás megakadályozása lebegett szemem előtt, hanem az, hogy a telelésre több méz begyűjtésére serkentsem a családot.

Feljegyzéseimből még a dátumot is kikerestem: 1936. június 16.

A FÉL RAJOSÍTÁST

a következő módon végeztem:

Előkészítettem 7 mülépes keretet (38x34). A családnál megkerestem az anyás lépet és félretettem. A fekvő kaptár szélén meghagytam egy virágporos keretet, utána beraftam a 7 mülépes keretet, megint egy virágporos keretet helyeztem el s végül az anyás keretet. Ezután beleillesztettem az anya rácsos választó falat, jól vigyázva, hogy az így berendezett felszket a rács minden kis hézag nélkül elzárja a mézürtől. Az anyarácsos választófal mellé sorjában népestől beraktam a fiasításos kereteket, elrendeztem a fedődeszkákat, lezártam a kaptárt és Isten nevében sorsára hagytam a családot.

Augusztus elejéig ki sem bontottam, csak a rostaszöveten át figyeltem. Amikor telelésre akartam elrendezni a családokat, nagy örömömre kellemes meglepetésben részesültem. **A 7 mülépet gyönyörűen kiépítették, bőven koszorúzta méz is, az anya pedig befiasította.** Öröm volt nézni a szebbnél szebb lépeket. A mézürbe rakott fiasításos kereteket kikelés után roskadásig megtöltötték mézzel. **Összesen 8 teljesen lepecsételt, végig mézes lépet vettem el.**

Azóta minden évben gyakorlom a fél rajositást és soha nem csatlakozom henne. Megesinálom, mielőtt a család rajzásra készülne és nyugodt vagyok, mert az így rendezett családtól **raj nem jön, hanem termelő családdá válni nem jön, hanem termelő családdá vál-**

A rendezésénél arra kell vigyáznunk, hogy az anyás keret a rács mellé kerüljön, a nyílt fiasítás pedig túl a rácson. Anya és a fiasítás, bár a rács választja el őket, mégis egymás mellé kerülnek. Az anya nem keresi a fiasítást a mézürbe rakott méhek pedig érzik az anyjuk jelenlétét, tehát anyát nem nevelnek. A fészekben az anyának nincs tere a fiasításra, azért az építő fiatalok gyorsan munkába veszik a műlépet, szépen kihúzzák és mézzel koszorúzzák, mint a raj. Az anya bepefézi. Továbbá előnye, hogy a legjobb méz kerül bőven a fészek köré téli élelemnek, mert ezt nyáron fel nem használják, éppen mint a raj. A mézürbe helyezett fiasítás nap-nap után kel, helyét szorgalmasan töltik meg mézzel. Gyönyörűen telet, végigmézes lepecsételt kereteket kapunk még gyengébb hordás idején is.

MÁSİK ELŐNYE AZ ELJÁRÁSNAK,

hogy a fészekbéli kereteink rendszeresen megújulnak. Egészséges, fiatal lépekben a család könnyebben ellentáll a betegségeknek. Nincs baktérium tanya, mint a régi, sok bábinggel bélelt sejtekben, melyek vízfellevő képességüknel fogva melegágyai a kórokozónak!

Ha a rájzást így megakadályozzuk, anyaújításról természetesen gondoskodni kell **anyanevelés útján.**

(Esztelnek)

Köntzey Mária

*

Megjegyzés: Lelkes munkatársunk cikkét mindenkinek figyelmébe ajánljuk. Az ismertetett eljárást más néven „fészekmézkamrás mézeltetésnek“ hívják, bár ez utóbbi elnevezés nem kívánja meg feltétlenül a műlépes keret használatát. Magam akaratlanul igen jó eredményt értem el vele az idén is. Az értkörvélyesi vándortanya egyik buudás kaptárában a hosszú vándorút (226 km) nem az elől elhelyezett 14 lépes fészekbe vonult le, az anya, hanem a hátsó 6 lépesmézkamrába. A jó népes család színültig meghordta mézzel a

régi fészket, míg a mézkamrában új fészket rendezett be magának. Pergetésnél 38 kg. mézet adott. A gyengébbek kedvéért azonban megjegyzem, hogy a hátsó 6 kereten nem maradt meg a család kiteleléséhez szükséges 20 kg. méz.

Dr. Szövérdi Ferenc

Tánc a kaptárban

Beszélik, hogy a mézelő méh „méhtáncot“ jár, mikor nektárral megtérhelve visszatér. Mire való ez a tánc, nehéz indokolni, talán azért, mert a méhek valami jó, a közösség számára hasznos mutatni, vagy mondani valója van és ezt táncban fejezi ki családjá előtt.

Azt gondolom, hogy nagy a hasonlóság a mézelő méh és a mi szép lányaink között, akik szintén szeretnek táncolni. Mind a kettő illatos ilyen alkalomkor. Kétségtelen, hogy a méh, ha értékes terhével vissza tér, erősen illatos annak a virágnak a szagától, amit meglátogatott. Amikor a táncát járja, a többi méhkel érintkezik, amelyek jól megjegyzik a szagot és sietve röpködnek, hogy megállapítsák a helyét az ugyanolyan szagú virágnak. Azt hiszem, hogy a méh számára a szaglász elsődleges fontosságú funkció, a látás a másodlagos és a hallás a harmadlagos. A szagok többféle módon jutnak el a méhekhez. Gyakran egy könnyű szellő közvetíti. Korán reggel a szag sokkal erősebb. Így forrását is könnyebben megtalálják a méhek.

A virágok színe is nagy szerepet játszik, mert a méh szemé csodálatos szerv. Mondják, hogy a méhek színvakok, én azonban úgy vélem, hogy egyes színek inkább hatnak a méhre, mint mások. Végeredményben arra a következtetésre jutottam, hogy a virágok szaga számukra fontosabb, mint a színe.

KESERLEI I.

Milyenek legyenek

az állami kísérleti telepek?

A *Méhészeti Közlöny* januári számában a Román Viktor méhésztestvérünk jegyezte vezércikkéből tudomást szereztünk a méhészeti kísérleti telepek fontosságáról. Kétségtől nagy horderejű újítás lenne, ha minden méhészeti szervezet a saját kebelében, a saját költségén méhészeti kísérleti telepet állítana fel.

Román Viktor méhésztestvérünk kifejti, hogy a cél megvalósításához szükséges valamennyiünk összefogása, mert a telepet közösen kell megvalósítanunk. Megírja azt is, hogy a telepek megépítésénél alkalmunk nyílnék szocialista munkaverseny rendezésére. Melyik méhészeti szervezet valósítja meg előbb. Így teremthetünk a közösségnek szövetkezeti, kísérleti méhészetet, kutató, irányító és segélyező céllal.

Befejezésül mindannyiunkat felkér, hogy szóljunk hozzá a kérdéshez. Fejtsük ki nézeteinket és tegyük meg indítványainkat.

A magam részéről a következőkben kívánok a kérdéshez hozzászólni.

Mindenekelőtt utalok arra, hogy jó pár évvel ezelőtt — anélkül, hogy valaki felvetette volna a kérdést — egymagam elindultam házról-házra azzal az elgondolással, hogy Marosvásárhelyt méhészkört kelene alakítanunk. A gondolat úgy látszik egészséges volt, mert méhészkörünk hamarosan megalakult.

Továbbmenve az időben, utalok a *Méhészeti Közlöny* 1947 évi augusztusi számának vezércikkére: „*Fejlesszük Erdély méhészetét!*” E cikkem megírására már akkor is az a cél vezetett, hogy méhésztársadalmunkat egyetlen szervezetbe kell tömörítenünk.

Azóta méhészkörünk hatalmas fejlődésen ment át, de célunk elérésének még csak a fele útján állunk. Elértük, hogy az egész ország méhészetének fejlődését központi irányítás biztosítja.

Az Állami Terv megvalósítása terén is jól haladunk előre, de még bőven akad célkitűzés, amit meg kell valósítanunk.

A KÖLTÉSROTHADÁS LEKÜZDÉSE

E célok közül elsősorban a *ragályos költésrothadás* leküzdését kell megemlítenem. Tudjuk, hogy ez a ragály országsszerte évről-évre szedi áldozatát és nagy károkat okoz. Az állami kártérítés enyhíti a károkat, de azért, hogy a megtámadott családot egyszerűen elégetjük, még nem tettünk meg mindent. Mindenekelőtt azt kell megállapítanunk, hogy a veszedelmes betegség terjedésének mi a legfőbb oka és ha ezzel tisztában vagyunk, az okot kell megszüntetnünk. Ezzel párhuzamosan már megengedhetjük — minden lelkiismeretfurdalás nélkül —, hogy a magunk, vagy a mások méhcsaládját, e számottevő nemzetvagyonot, elégessük. Ugyanakkor ellenőriznünk kellene, hogy az állami kártérítésből *tényleg méhcsaládokat vásárolt-e a kártérített*, mert csak így tarthatjuk fenn a méhcsaládok létszámát.

NEMESÍTÉS

Tovább menve, célkitűzéseink közé kell tartozzon a *méhek nemesítése* is. A termelés fokozása érdekében mindenkinek foglalkoznia kell a *nemesítő tenyésztéssel*. A legtöbbben a téren is egyoldalú munkát végeznek. Nem elegendő, ha a rossz tulajdonságú családok anyját kiváló családból származó anyával cseréljük ki. A legjobb esetben csak fél eredményt érhetünk el, ha nem gondolunk a kiváló, tulajdonságú családoknál a *herék neveltetésére* is.

A méhnemesítés lényege: a jó fajtájú családok szaporítása. Tudnunk kell azonban, hogy azok a családok, melyeket a legjobb családoktól gondosan ne-

velt s kiválófajtájú herével párosult anyák tartanak népesen, lényegesen többet gyűjtenek, mint a többiek. Nálunk mindez csak a véletlen folytán következik be. Az egyes törekvő méhészek házbaváló munkát végeznek, kiváló fajtájú herék nevelésével, ha a szomszéd nem végzi ugyanezt a munkát. Esetleg azzal áztatjuk magunkat, hogy a kiváló anya csak kiváló herét fogad el. Ilyenkor megfeledekezünk arról, hogy a párosodó felek egyike nő. (A cikkíró kissé rosszmájúan nyilatkozik a nőkről. A méhek világában a here sokkal csapodárabb. Néha 7 km-re is elrepül párja után. Szerk.)

Üjabb feladat: Vajjon hogyan lehetne az anya párzását ellenőrizni? Sokan költséges fedeztető állomások felállítására gondolnak, mások azzal kísérleteznek, hogy az anyás és herés családot késő délutánig zárva tartják s csak akkor ereszthetik röpködni, amikor már más családoknál elültek a herék. Még sok más kísérletezés folyik, de összetartással, kitarító munkával és vasakarattal ezt a kérdést is megoldhatjuk.

Régi megfigyeléseim azt bizonyítják, hogy nálunk ősidők óta maga a természet által kitenyészített és meghonosított *szürke méhfajta* a legmegfelelőbb. Bár a kevert családok között is akad kiváló tulajdonságú, de tapasztalataim alapján meggyőződtem arról, hogy a legjobb tulajdonságú méhes családok felállításával nagyot lendítenénk méhészetünkön. De tett-e már valaki ebben az irányban lépéseket?

Mi, méhészek csak abban az esetben tudjuk a közösség, a többletermelés érdekében kilüszött céljainkat megvalósítani, továbbá a 40 százalékos szaporítást végrehajtani, ha maga az állam is a méhészek segítségére siet.

Fogjunk hát össze és legyünk az állam segítségére az Állami kísérleti telepek megvalósításában. Az állami méhészek úgy a termelésben, mint minden vonalon példát mutatnak majd és irányítók lesznek a magántulajdonban lévő kis méhészetek számára is.

HARC A KIZSÁKMANYOLÓK ELLEN

A méhészek túlyomórészt olyan egyénekből tevődnek össze akik a méhek iránt való szeretetből méhészkednek. Főoglalkozásuk mellett vállalták ezt a szívet-lelket nemesítő mellékfoglalkozást. Azonban akadnak közöttük olyanok is, akik főoglalkozásuk mellett *haszonlesés céljából* felesleges tőkésülket fektették a méhészetbe. Kényelmes kizsákmányolók, akik maguk nem foglalkoznak velük, hanem bérbe adják. Az eredményt sohasem találják kielégítőnek és a tulajdonos meg a bérlő a legtöbb esetben szüntelen perlekedik. Az ilyen titkos méhészeteket országosan kellene összeírni és a felállítandó megyei kísérleti telepek részére egyenlő arányban szétosztanunk.

Ezzel nem azt akarom mondani, miutha a kísérleti méhészetek érdekében nem hozna szívesen minden kisméhész erejéhez mérten áldozatot, mert mindenki tudja, hogy semmiből nagy célkitűzéseinket nem tudjuk megvalósítani. Ellenben, mint ahogy a jó méhészműlép, serkentő etetéssel, melegtakarással, a méhek ellenségeinek távoltartásával iparkodik családjaikat jó erőben tartani, éppen úgy a szocializmust építő államunk részéről is elvárjuk mi, kisméhészek, hogy a méhészek kizsákmányolóit leplezze le és az állami méhészetek útján jó tenyészanyaggal, tőkéletesített kezelési módszer bemutatásával segítse meg a dolgozó méhészeteket.

MILYEN TÁMOGATÁST KÉRÜNK AZ ÁLLAM RÉSZÉRŐL?

1. A ragályos költésrothadás terjedésének megfékezésére vármegyénként kizárólag egyetlen műllep beszerzési forrás létesüljön. Innen a méhészműllep, vagy viasza ellenében teljesen megbízható, fertőtlenített — tehát betegségmentes — tiszta méhviaszból készült műllepvet kaphat.

2. A kísérleti teleptől a rászoruló méhészműllep minden esetben szerezhesse be a

legjobb méhcsaládoktól kitenyészített és bepárazott méhanyákat.

3. A serkentő és a szükségből való méhetető cukrot akkor kapja meg a méhészt, amikor arra pénze és szüksége van, de minden körülmények közt kedvezményes áron, közvetlenül az állami üzletekből.

4. A jobb legelőkre való vándorlás esetén a szállítási közegek hibájából ki-

folyólag történő károk megtérítése. A szállítási kedvezmények megadása. A vándorlás megszervezése.

5. A helyi méhlegelők javítása, kaptárkészítő üzemek létesítése, stb.

Mi méhészek szeretettel és bizalommal várjuk az újabb Állami Tervet, mert tudjuk, hogy abban a méhészet fejlesztése jelentős helyet foglal el.

Marosvásárhely

Berecki Lajos

Kössük össze a szaporítást nemesítéssel

A *Méhészeti Közlöny* mult havi számában *Krejcsi Ferenc* értékes cikket közölt a mesterséges rajokról. Mivel véleményem szerint leírása inkább a hátulkezelős kaptárakhoz illik és nem szolgálja eléggé a méhek nemesítését, úgy vélem, érdemes ismertetnem saját rendszereimet. Méh állományomat ugyanis hosszú évek óta csak mesterséges rajjal szaporítottam. Sohasem volt időm, hogy a rajokat napokig figyelgessem. A mesterséges rajjal azt a családot rajoztatom meg, amelyiket akarom.

Sokan ellene vannak ennek a szaporítási módnak. Azt állítják, hogy a mesterségesen nevelt anya nem olyan jó petézésű. Én viszont azt tapasztaltam, hogy ez a baj csak abban az esetben fordul elő, ha az első anyabölcsöket nem takarítjuk le és így a 3—4—5 napos álcákra építik az anyabölcsöket.

GONDOS ELŐKÉSZÜLETRE VAN SZÜKSÉG

A mesterséges szaporításhoz már kora tavasszal elkészülünk. A tüzetes átvizsgálás alkalmával kiválasztunk néhány jó tulajdonságú családot. Leghelyesebb már az előző években feljegyezni a „normacöntő” családokat a szaporítás végett. A kiválasztott családok száma a szaporítás mérvétől függ. Egy családtól 8—10 anyát is nevelhetünk.

A szaporító családokat serkentjük Szamosujvár környékén már március 10—20-tól kezdve fele-fele arányba mézes vizet itatunk esténként, 2 decit számítva. Természetesen arról is gondoskodunk, hogy ezeknek a családoknak a fészekben legyen bőven mézük is. A családok további fejlődéséhez képest 1—1 keret mézet befedelezünk és langyos vízzel meglocsolva visszatesszük a méheknek. A mézet szépen elhordják és a fiasítás fölötti mézkoszorúban rakatározzák el. Ugyanakkor gondoskodunk arról is, hogy virágpork és vizük is bőven legyen.

A kiválasztott családokból április közepe táján 1—2 családot here nevelésre fogunk. A herenevelő családok száma attól függ, hogy hány mesterséges rajt akarunk készíteni. Minden mesterséges rajhoz 1—1 keret herefiasításnak kell jutnia.

A here nevelésre fogott fészket nem bővítjük, csak amikor a rajzási ösztön mutatkozik. Amint a rajzási ösztönt észrevesszük, fészküket csak heresejtes léppel bővítjük. Így az anya akkra nem akarva here-petéet rak a nagyobb sejtekbe és állományunk legjavától származnak majd a herék.

Április végén május elején, amikor a családok jól kifejlődtek, a kiválasztott családokat meganyátlanjuk. Az anyákat egy érett fiasléppel együtt elveszük és üres kaptárba tesszük, amelyben elő-

zöleg egy mézeskeretet helyezünk el. Azután a többi családtól 1—1 érett fiaslépet teszünk, hogy jó, népes mesterséges rajt képezzen. Olyan szépen kifejlődik, hogy még az évben is szép mézfelesleget ad.

A meganyátlanitott családokat tovább etetjük, még 6—8 napig, hogy minél szebb anyabölcsőket építsenek.

Az anyátlanitás után 4—5 nap múlva átvizsgáljuk és az összes befedett anyabölcsőket letakarítjuk; csak a fedetlen anyabölcsőket hagyjuk meg. A petelera-kástól számítva 11—12 nap múlva megkezdünk a mesterséges raj készítését

KÉT CÉLT ÉRÜNK EL

Az anyabölcsőket aszerint osztjuk el, ahány rajt akarunk készíteni. Minden rajnak 2—3 anyabölcsőt teszünk. A rajokhoz szintén más családtól veszünk mézes lépet, 1—1 fiaslépet anyabölcsőkel a nemes családtól adunk, a többi fiaslépet pedig a nem tenyész családtól. Minden rajhoz adunk egy herefiasításos lépet is a kiválasztott nemes családoktól, hogy azok már ott keljenek ki. Ugyanakkor a többi a tenyésztésre nem használt családoknál vigyáznunk kell, hogy herefiasítás ne legyen.

Az így készített mesterséges rajjal két célt érünk el: *egyidőben szaporítunk és nemesítünk.* A rajokat néhány nap múlva átvizsgáljuk. Megnézzük, kikelt-e már az anya és megtermékenyült-e? Ahol friss petét vagy anyát nem találunk, friss petéslépet teszünk, hogy tudjanak anyát nevelni. *De ezt is csak a kiválasztott családtól adjuk.* Nég jobb, ha tartalék bölcsőt adunk be.

Ilyen módon pár év alatt kiküszöbölhetjük a rossz tulajdonságú családokat. Gyakorlati tapasztalatom szerint az anya 70—80%-ban nem párzik idegen herevel.

Az Állami Terv előírja, hogy a termelő családok 40%-nál az anyacserét. Ezzel a módszerrel anyát cserélhetünk és szaporíthatunk is egyszerre.

(Szamosujvár)

FLORISKA KÁROLY

Tapasztalataimból

A régi méhészek újságokban a legtöbb vitára a kaptár-kérdés adott okot. Ez a vita meddő volt, mert nem szemléltették dialektikusan a kérdést. — Mi a célja minden méhésznek? Minél több méz és viasz termelése! Ezeket pedig nem a kaptártípus és a keretméret adja, hanem az erős családok. Akármilyen kaptárban, vagy — Ambróczy szerint — akár egy ócska ködmönben legyen a család, jó méhleglőn és kedvező időjárás esetén mindkettőt elérjük.

Amikor méhészkedni kezdtem 1904-ben, csak Országos Egyesületi, kis keretes kaptárakat használtam. Elvéve találtunk csupán Neiszer méretűt. Ma csufolódva beszélünk a „hátsó gombolós” országos kaptárról, pedig nem egy évben értem el vele, ha nem 75—80 kg.-os átlagot, de 25—30 kg.-ot, az Avasban, ahol tavasznyiltától az őszi első fagyig állandó a hordás, akár Harasztoson, ha az időjárás is kedvező.

Vámfaluban ma már 84 családos méhészetünk van. Erdélyi nagy és közepkeretű kaptárakkal szereltünk fel, de van 8 család Országos Egyesületi is benne. Eddigi tapasztalataink szerint, mézelés szempontjából egyik sem jobb vagy rosszabb a másiknál, feltéve ha megfelelő erős és szorgalmas családot tartunk, és jó a legelőnk, s kedvező az időjárás.

Egészen más kérdés a kezelés könnyebb vagy nehezebb volta. E tekintetben a kis keretű, hátsó kezelhető kaptár mellett feltétlenül a felül kezelhető nagy keretű feltétlenül a felül kezelhető nagy keretű az elsőség, de még ezeknél is előnyösebb az, amely a körülmények szerint akár felül, akár hátsó kezelhető. (Erre részletesen rámutattam a M. K. múlt évi valamelyik számában megjelent Felül-hátul c. cikkemben.)

Eppen idáig értem íróssal, amikor kezembe került a M. K. f. évi 2. száma. Olvastam a többi közt Katsó Sámuel méhésztársam cikkét a „Keretkérdés—kaptárkérdés”-ről. Minden sorát alárom, s a legnagyobb jóakarattal ajánlom a még meg nem csontosodott véleményű, kezdő méhésztársaim figyelmébe.

Vámfalu.

KOLOSVINCE

Pénz nélkül is lehet méhészetet teremteni

A méh vadász,
a méhcsapda s az erdei rajok beszerzésének más izgalmai

A Méhészeti Közlöny hasábjain már éppen elég cikk jelent meg a méhészkedés hasznáról. Azt a figyelmeztetést is közölték, hogy a kezdők eleinte csak kevés pénzt fektessenek bele. De mit csináljon az, akinek nincsen pénze, se kicsi, se nagy?

Kasos méhcsaládokat kerestem új méhészetem számára, de eladót sehol sem találtam. Kirándulásaim alkalmával azonban sokat tanultam. Számtalan falusi méhesszel ismerkedtem meg, akik épp olyan rajongással szerették a méheket, mint én. Kevés volt közöttük, aki

A méh vadászatról szóló kép dr. Szövérdi Ferenc „Sok mézet” című könyvéből. Az Állami Könyvkiadó szíveségéből közöljük.

Alábbi tanácsaimat azok számára közlöm, akik bár szeretik a méheket s mindeképpen méhészkedni akarnak, nincs anyag lehetőségük arra, hogy rajt vásároljanak.

A háburuból hazatérve, méhészetemnek magam is hűlt helyét találtam. Kis méhészet volt. Két „hátulgombolós” kaptárból állott, még az első tanítói fizetésemből vettem. De nagyon szerettem őket és éppen ezért elvesztésük erősen fájt.

Nem csüggedtem! Hátizsákkal a vál-lamon bebarangoltam a Nyugat-Kárpátok völgyeiben eldugott apró falvakat.

pénzért vette méhcsaládjait. Felkutatták a vadon álló méhek odvait és a méheket odvastól együtt hazavitették vagy kidobolták őket és úgy szállították haza. Ezek a történetek egy gyermekkori regényt juttattak eszembe, melyben egy öreg méh vadász elmeséli a vadonban élő méhcsaládok befogásának mesterségét. Ezen az alapon magam is hozzáfogtam s ma az elért eredmények után mindenkinek ajánlhatom. Egyszeri eljárás, bárki utána csinálhatja s amelletl izgalmas is: a végén olyan szenvedélyé válik, mint másoknak a „puskás” vadászat.

Mindössze egy tolófedelű tolltartó-szerű alkalmatlanság kell hozzá, amelyiknek egyik végén akkora nyílás van, melyen egy méh be- és kimehet. A méhvadász fogja ezt a szerszámot s olyan erdős helyre megy vele, ahová a falubeli méhek már nem repülnek a nagy távolság miatt. Itt leteszi a csapdát egy fatörzshöz vagy a földre, fölnyitja a tolós fedelet és kevés illatos mézet csipeget bele, majd a fedelet ismét vissza zárja.

Ezután következik a vadászat izgalmasabbik része. Mézeiő virágról megfog egy gyűjtő méhet és gondosan ügyelve arra, nehogy megsérüljön, beengedi a csapda kicsi nyílásán keresztül a mézhez. Ugyanakkor kémlelő nyíláson át éberrel figyeli a méhet.

A méh rendszerint mohón nekilát a méznek s miután teleszívta magát, ki-mászik a nyíláson. Néhányszor körül repül a csapdát, megjegyzi magának a helyet és a jóllakott méh tulajdonságának megfelelően, egyenesen hazarepül. A családban megkezdí a szerzemény ki-ürítését és közben jellegetes táncot jár. Mozgásával magára vonja a közelében lévő méhek figyelmét. A tánc irányával és hevességével megjelöli a mézforrás lelőhelyét és rövidesen mind több és több méh jelenik meg a csapdánál. A méhvadász izgalma tetőfokra hág.

Miután jó sok méhecske behatolt a nyíláson s teleszívta magát mézzel, el-zárjuk a kis nyílást és kézbe vesszük a csapdát, gondosan ügyelve, nehogy a méheket valamiképpen meg ne sértsük. Pár lépéssel odébb kiengedünk egy méhet

és addig követjük szemünkkel, ameddig tudjuk, majd elindulunk ebben az irányban. Aztán megint kiengedünk egyet. Így folytatjuk utunkat tovább mindaddig, amíg a kiengedett méhek elvezetnek az oduhoz.

A család kiszedését estére hagyjuk, hogy a munkán lévő méhek mind hazaszálljanak. Amikor már csak az estéli morajlás hallatszik, kidöböljük, vagy odvastól együtt hazavisszük őket.

A fentiekhez még csak azt fűzöm hozzá, hogy a természet a legjobb méhnevelő. A gyenge méhcsaládokat könnyörtelenül kiselejtezi. A természetben csak a legerősebbek maradhatnak meg. Az a méhcsalád pedig, amely a természet viszontagságai között megmarad, sőt minden emberi támogatás nélküli gyarapodik és szaporodik, az kétségkívül jó fajta. Az erdőből hozott állományok mindenütt jó munkateljesítményűek, a családok kitünően mézelnek és jól szaporítanak.

Aki a méheket szereti és méhészkedni akar, az előtt nincs akadály. Türelemmel és hozzáértéssel „a föld fenekéről” is lehet méhészetet elővarázsolni. Ime az Állami Tervben előirányzott 40 százalékos szaporulatot méhvadászattal is elősegíthetjük.

Előre nincstelen kezdőméhészek!

Kiskapus

GYÖRBIRÓ ISTVÁN

Legyen minden méhész tagja az egy-séges méhészeti szervezetnek. Fizessék pontosan a tagdíjakat.

SENKI FEJE SEM KÁPTALAN

A harmadik családnál már nem tudod mit láttál az elsőnél.

TÖRZSKÖNYVEZZED CSALÁDJAJDÁT

Rendeldél az EME-től még ma törzskönyvvet. Csak vonásokat kell bele húzni s egy-két számot. Minden családod hű törzskönyvét megkapod.

A 25 lapos, tartós borítékba illesztett törzskönyv ára utmutatóval együtt 100-lei

POSTACIM:

EME CLUJ, STR. REPUBLICEI NO. 22.

Lapunk terjedelme
és pontos megjelenése

TÓLED IS FÜGG

GYŪJTSEL ÚJ TAGOKAT
EGYESÜLETÜNKNEK!

A többtermelés érdekében

A gyakorlati példamutatás eredménye

Az 1949. február 3–6-a között megtartott négynapos kolozsvári méhészkongresszus, melyre eljöttek a távoli vidékek legtevékenyebb méhészei és jelen voltak a kormány kiküldöttjei is, igazi ünnepet jelentett. Kongresszusunk azonban nem csak ünnep volt, hanem kötelességvállalás is. Mi, méhészek vállaltuk — mint a termelés más vonalán többi dolgozó testvéreink — méhészetünk fejlesztését, a termelésünk fokozását, hogy a méz ne csak a kevesek, hanem a széles dolgozó tömegek tápláléka legyen. Szívünkbe véstük a böles intelmet, amely a kongresszusunk helysége falán hatalmas betűvel idézte Sztálin mondását: „Sohase tagadjátok meg a munka apróját, mert apróból lesz a nagy“.

Sok, nagyon sok munka vár reánk, míg méhészetünket felvirágoztatjuk. Rengeteg felvilágosító munkát kell végeznünk különösen azon a vidéken, ahol a méhtartók még mindég az évszázados, vagy talán az évezredes káros méhészkedéshez ragaszkodnak és nem akarnak a fejlődés útjára térni. Ezáltal évről-évre sok száz és ezer méhesaládot kéneznék le, apasztva nemzeti vagyonunkat.

Mi, gyakorló méhészek tudjuk, hogy többtermelést csak kaptáros méhészkedéssel és megfelelő korszerű eszközökkel lehet elérni, viszont ha ezt a tudásunkat nem visszük el a káros méhészekhez, és nem népszerűsítjük közöttük a kaptárral való méhészkedést, akkor tudásunk, szakképzettségünk vajmi kevéssé szolgálja a célt.

A korszerű méhészkedés népszerűsítésére a következőket javasolom:

Amint a M. K. már megírta, egyeületünk minden megyei fiókja rajokat szándékozik vásárolni kísérleti méhészet létesítésére. Az akció keretében kaptárokat helyezünk el a káros méhészetek vidékén. Ott vásároljunk rajokat és a káros méhészek előtt telepítsük be azokat a kaptárakba. Eze-

ket a rajokat bizzuk rájuk, időnként azonban a méhészeti fiók gyakorlatiabb méhészei vizsgálják felül a családok kezelését. Ezt mindenkor a káros méhészek jelenlétében végezzék. A személyes tapasztalat a legjobb meggyőzősi mód. Konzervatív méhtartóink különbséget tehetnek korszerű és a kezdetleges méhészkedés között. Később pedig a családok gyarapítanak a kísérleti telepek létszámát. Hiszem, hogy a gyakorlati meggyőzés eszközeivel jobb eredményt érünk el, mint az elméleti fejtegetésekkel.

Javaslatomat a következő tapasztalattal támasztom alá. Mint kiránduló ember, gyakran megfordulok a várostól 7 km-re levő egyik faluban. Pár évvel ezelőtt ismeretséget kötöttem egy olyan falusival, aki évtizedek óta méhészkedik, de mézet sohasem pergetett, még csak nem is látta, hogy megy az. Beszéltem neki a fejlettebb méhészetről, próbáltam rávenni az új eljárásokra, de hiábavaló volt minden igyekezetem, nem fogadta meg tanácsomat. Egész méhésztevékenysége mindössze abban merült ki, hogy rajzás idején befogta a rajokat, kasba telepítette őket és ősszel meghagyva 3–4 főrzescsaládot, a rajokat eladta és az árán csizmát vett gyermekeinek. Még 1946-ban a nagy szárazság idején két méhésztestvéremmel szövetkezve kivittük méhesaládjainkat hozzá és felügyeletére bíztuk. Ezután gyakran felkerestük és a felülkezelhető rakodó kaptárban lévő családjainkat percek alatt vizsgáltuk át az ő szeme előtt. Gazdánkat kezdte érdekelni a dolog: figyelemmel kísérte munkánkat. Ősz felé, amikor a városban maradt családoknak semmi mézük nem volt, mi ott künn az erdő szélén még a „pergetőt“ is használtuk, nem sokat, de elég volt ahhoz, hogy a mi ismerősünk kedvet kapjon a kaptáros méhészkedéshez. Következő év nyarán a Jára vizére vittük méheinket, havasi

málnára. Családjaink a málna virág-
zást elég jól kihasználták. Rövidesen
eljött a pergetés ideje, amire meghívtam
ismerősünket is. Szívesen fogadta,
mert lova és szekere volt és fiatalkori
emlékek fűzték vándortanyánk kör-
nyékéhez. Magával hozta feleségét is
és alig tudtak betelni az ott látottak-
kal. Fogalmuk sem volt a méhészke-
dés e magas fokáról. Csodálkozva néz-
ték a szebbnél szebb mézes kereteket,
a tele bődönöket.

A látottakon felbuzdulva, elővette a
fűrészt és a szekercét és egy nála ha-
gyott Boczonádi-keret méretére felül-
kezelhetős kaptárt készített magának.
Rendbe hozta méhészetét. A rajokat
már nem telepítette kasba, hanem kap-
tárba, és a viaszt sem adta el, hanem
műlépet készített magának és már
előre kért, ha szüksége lesz, adjam
kölesön a pergetőmet, amit természetesen
meg is ígértem. Én már előre tudom,
hogy lesz eszmájuk a gyerme-
keknek, de nem az eladott rajok tárá-
ból, hanem abból, amit a kaptárokból
kipergetett méz hoz majd.

Lehetőleg tettel győzzük meg tehát
elmaradottabb méhésztestvéreinket. Ve-
zessük őket a fejlődés útjára és ne
hagyjuk, hogy évenként több ezer méh-
családot elpusztítsanak, mert ezzel
súlyosan megkárosítják a közösséget.

S ha felszámoljuk a kasos mé-
hészkedést és helyette korszerű kap-
tárokkal méhészkedünk, az Állami
Tervet teljesítjük. Így elérjük, hogy
méhészetünk biztosítja a dolgozók
nagy táborának mézszükségletét.

NURIDZSANY BALINT

A méhlegelő és a vándorlás kérdéséhez

Nagy örömmel olvastam a Méhész
Közlöny májusi számában Kacsó Sá-
muel méhésztestvérünk előadását a ván-
dorlásról. A kérdést nagyon helyesen
tette fel. Buzdítást kaptunk belőle, hogy
legyünk mindannyian egyek és teljesít-
sük, sőt haladjuk is túl az Állami Terv-
ben az 1949. évre kitűzött 40 százalékos
termelési növekedést.

Gyergyótólgyesen eléggé a hegyek
között vagyunk, de mégis kihasználunk
minden vándorlási lehetőséget. Felme-
gyünk a havasokba olyan helyre, ahol a
málna és fűzike nagy területen virág-
zik, de mellettük más különféle havasi
növényeket is találunk. A hegyi kaszá-
lók is sok nektárt adnak egészen au-
gusztus 20-ig.

Az indulást ebben az évben, úgy lá-
tom, tanácsos lesz elhalasztani július
1-e utánra. Magam 30 családdal megyek
és egy másik méhésztestvéremmel, aki-
nek ugyancsak 30 családja van. A ván-
dorlás befejezésével beszámolunk majd
az eredményről.

Tegyünk félre minden kényelmeske-
dést és használjuk ki az alkalmat. Bi-
zonyára megjön a jó eredmény. Jelsza-
vunk legyen: „határozottan és bátran
előre!” Így megálljuk majd helyünket
és nemcsak megvalósítjuk az Állami
Tervet, de jó eredményünkkel túl is
haladjuk.

Gyergyótólgyes

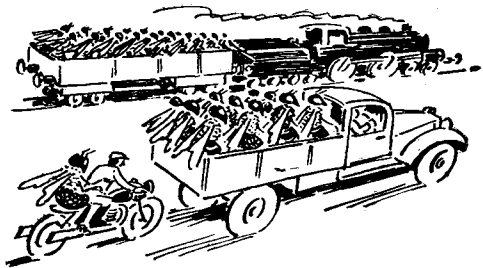
BÁNYASZ IMRE

ÉRTESÍTÉS. Értesítem mind a mé-
hészeti tanfolyamok előadóit, mind
megannyi barátomat, hogy a napokban
megjelent „Sok mézet — Az eredményes
méhészkedés kézikönyve” című köny-
vem a tanfolyamok vezérfenalának is
felhasználhatják és a tanfolyami hall-
gatók tankönyvüel is szolgálhat. A
könyv engyes fejezeteit és az alcímeket
a gyakorlatban kialakult 10—12 napos
tanmenet alapján állítottam össze.

Közlöm továbbá, hogy a könyvből, saj-
nos, nem küldhetek tiszteletpéldányt
senkinnek, amint azt szívem szerint meg-
tenném, bár majd mindenik ismertebb
előadó neve szerepel benne, de az el-
adási árat a 414 oldalas munkánál csak
úgy sikerül az Állami Kiadónak 300
lejre csökkentenie, hogy az ismerte-
tésre szánt példányokat takarékoság-
ból nem nyomtatta ki.

Dr. Szóvérdi Ferenc

Vándoroljunk

Eredmények a homoki akácon

Az érmihályfalvi homoki akácnak különleges varázsereje van. Messze vidékről odacsalogatja a méhészeket és évről-évre bebizonyosodik, hogy nem hiába. Igazat kell adnunk a szöbeszédnek: egy akácfa homokon többet ér háromnál az agyagon.

A méhészek gyakorlati megfigyeléséből fakadó szöbeszédnek tudományos alapja van, mert az akác homoki növény. A homokos talajon érzi magát a legjobban: úgy nő, mint az árokpartján a keserűlapi. A sivár homokot jól megköti és e fátlan vidékek legkitűnőbb tüzfáját szolgáltatja. A kerékgyártók szerint azonban kár erre használni, mert elsőosztályú szerszámfa. Mindezekon felül a homokon fejlődő akácfa, kitűnően mézél.

A méhészek ez utóbbi tulajdonságának örvendenek a legjobban. A nektár termelése kissé rövid ideig tart, mert rendszerint csak 8—10 napig ontja édes nedvét, de e pár nap alatt annál kiadósabban.

Az érmihályfalvi akác ez évben a hideg, esős időjárás miatt gyengébben mézelt a megszokottnál, *de azért senki sem bánta meg, aki az akácra vándorolt.* Hasonlítsuk össze az 1947 évi és a folyó évi mérleges kaptár eredményeket. Az 1948-as eredményt nem közelíthetjük, mert a tavaly elfagytak az akácok. Mindkét esztendőben Hunor rendszerű kaptár volt a mérlegen. Az 1947-es mérés *Balogh Endre* érmihályfalvi méhésztestvérünktől származik, míg a folyó évit a kolozsvári vándorcsoport mérte.

1947

Május	kg.	gyarapodás	csendes, derült
12	1.75	„	csendes, derült
13	2.50	„	csendes, derült
14	3.—	„	csendes, derült
15	2.50	„	csendes, derült
16	3.—	„	csendes, borult
17	4.—	„	este szeles
18	2.50	„	d. u. 5.kor eső
19	2.—	„	d. e. 9-ig eső
20	3.50	„	csendes, meleg
21	2.—	„	csendes, derült
22	1.—	„	csendes, derült
23	0.5	„	esős, borult
24	0.5	„	csendes, szép
25	—	„	csendes, szép

Május 14-én reggel

mérleges kaptár súlya 41.2 kg.

„ 14-én este	1.30 kg.	gyarapodás	derült idő, éjjel hideg
„ 15-én este	1.20 kg.	„	derült idő, éjjel hideg
„ 16-án este	2.30 kg.	„	este hideg eső
„ 17-én este	3.— kg.	„	este hideg
„ 18-án este	3.70 kg.	„	este hideg
„ 19-én este	3.60 kg.	„	este hideg
„ 20-án este	3.25 „	„	derült idő, éjjel hideg
„ 21-én este	1.70 kg.	„	derült idő, éjjel hideg
„ 22-én este	3.— kg.	„	este hideg
„ 23-án este	1.— kg.	„	este hideg
„ 24-én este	0.5 kg.	„	este hideg

A kimutatásból láthatjuk, hogy az idén az éjszakai hidegek nagy mértékben csökkentették a nektártermelést és ez meglátszott a pergetésnél is. A begyűjtött nektárt a méhek hamarosan beérlelték mézzé és a fészkeket szép méz-koszorúval látták el. *Átlag 16—18 kg-ra tehető az összes gyűjtés.*

Méhésztestvéreink ezt a mennyiséget túlnyomórészen meghagyták a fészkekben, hogy ezáltal biztosítsák az Állami Tervben előírányzott 12 kg. telelő mézet. Pergetésre alig maradt 3—5 kg., egyes családoknál 8 kg. Voltak azonban, akik a telelő méz rovására is pergettek, azaz kiverték a mézet minden lépből, amelyikben nem volt fiasítás. Így a mézhozamuk is, tekintetbe véve azt, hogy nem jöttek üres fészkekkel az akáccal, felemelkedett 12—15, egyes esetekben 20 kg-ra is. Ismételjük azonban, hogy ez nem számítható feleslegnek, hanem a telelő méz egyrészének.

Az Érmihályfalva környéki vándorlásról tehát elmondhatjuk azt, hogy az ott megjelent méhészek teljesítették az Állami Tervben előírányzott 12 kg. telelő méz biztosítását és a legtöbbjének 3—5 kg.-os felesleg is adódott.

A vándortanyára méhészttestvéreink — amint az nálunk szokásos — különböző kaptárokkal jöttek, azonban az elmúlt évekhez viszonyítva megállapíthatjuk, hogy a fekvő kaptárok mind jobban és jobban terjednek. Ismerünk olyan kolozsvári méhészt, aki évekenkel ezelőtt csak rakodó kaptárral méhészkedett, de az idén már a Bodoki László által kezdeményezett 16 NB keretes fekvő kaptárral jött a vándortanyára.

Az érmihályfalvi vándortanyáról szétszóródtak a méhészek országunk különböző pontjaira, de nem mentek közvetlenül haza, hanem további vándortanyákat kerestek fel. A kolozsváriak nagyrésze Szovátára ment, a többiek a Bihari-havasokba, mert tudták, hogy az Állami Tervnek csak egyrészét teljesítették, csak a telelő mézet biztosították és hátramaradt még az országos 5 kg-os átlagtermelés 40 százalékos túlhaladása, azaz a 12 kg. telelő mézen felül a 7 kg-os átlaghozam biztosítása.

(Kolozsvár)

Dr. SZÖVÉRDI FERENC

A MÉHÉSZETI KÖZLÖNY?

AZ ERDÉLYRÉSZEI MÉHÉSZETEGYESÜLET SZAKLAPJA

A Méhészeti Közlöny több mint 210 cikket közölt 1948-ban és több mint 100 méhész járult lapunk tartalmának gazdagításához legjobb szaktudásával és értékes tapasztalatával. Fáradságunkért ez uton szeretném köszönetemet kifejezni magam és az olvasók nevében. Különösen kiemelem lapunk szerkesztő bizottságának munkáját, azt a „teljesítményét“, hogy a pontatlan fizetők által okozott nehézségek között is 16 oldalról 32–38 oldalra tudták kibővíteni közlönnyünket, olyan szaklappá fejlesztve, mely a külföldi méhész újságokkal is felveszi a versenyt. Ha elgondoljuk mennyi munkába, gondba került ez az egyévi munka, be kell látnunk, hogy az egyszerű tagsággal, a lap pusztá olvasásával még keveset segítettünk a közösségen. Sokkal többet kell dolgoznunk. Alig akad méhész, akinek a gyakorlatában ne fordulna elő olyan eset, észrevétel, megfigyelés, aminek a közlése hasznára válhatik mindnyájunknak. A cikkíróknak nem kell újságírónak lenniük. Azt írjuk le, amit látunk, amit érzünk, amit előszóval amúgy is elmondanánk. Aki szereti a méheket és ezzel együtt a méhészkedést, gyakran órák hosszat beszél tapasztalatairól. Ime, mindezt csak le kell írni és elkészült a cikk. Lapunkat a román és német méhésztestvéreink is szeretik. Sokan jönnek hozzám, akik nem tudnak elég jól magyarul, hogy magyarázzam meg nekik az egyes cikkeket. Ebből is láthatjuk, mennyit ér nekünk a Méhészeti Közlöny!

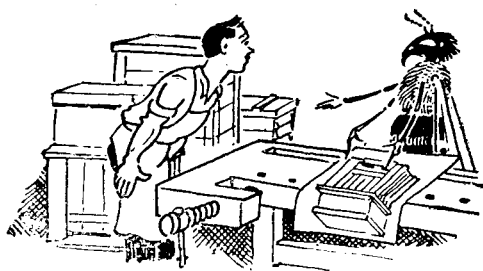
Mindez kevésbe kerül az olvasónak egy évre. Pár száz lejbe, aszerint, hogy hány méhesaládja van, vagy más szavakkal másfél kiló mézébe, avagy egy kg. szalonnába. Még egy lej sem jut napjára! Sajnos azonban még mindig akadnak olyanok, akikben nincs elég kötelességtudás és nem törődnek hátrálékukkal. A legtöbben inkább hanyagságból nem egyenlítik ki idejében. De akkor miért nem mondják le a lapot? Előbb-utóbb a szerkesztőség amúgy is kényszerülve lesz a hátrálékos előfizetőknek a lap küldését beszüntetni és a hátrálékot hivatalos uton behajtani. Lehetséges, hogy egyesek télen tényleg nem tudják előteremteni a tagdíjat, de akkor miért nem fizetik ki most nyáron, amikor a méhész szüretel? Az okos ember mindjárt a jövő évi díjat is előre kifizeti ilyenkor, mert egy utalványon olcsóbb a pénz küldése,

Ha kedves méhésztestvéreim tudnák, milyen költséges egy lap kiadása, akkor saját újságjukat többre becsülnék! Nem egyszer hallok irigykedve német méhésztestvéreimtől: Ti nem is tudjátok mennyit ér a Méhészeti Közlöny! Értékét csak akkor tudnátok megbecsülni, ha egyszer nem volna! (A német nyelvű méhészeti szaklap kiadása csak idő kérdése. A RNK Közp. Méhészegyesület tanulmányozza a kérdést. Szerk.)

Méhésztestvéreim, tartsunk össze, ahogy igazi demokratákhoz illik és tegyünk eleget előfizetési kötelezettségeinknek, nehogy szaklapunk az esetleges mulasztások miatt arra kényszerüljön, hogy csökkentse terjedelmét, vagy összevont számokat adjon ki. Ha mindnyájan megszívleljük a tanácsot és idejében elküldjük a tagdíjat, akkor olyan szaklapunk lesz, melyre minden öntudatos dolgozó méhész büszke lehet, és amelynek útmutatásait követve, könnyen teljesíthetjük az Állami Tervet.

BRITT ISTVÁN

KERETKÉRDÉS KAPTÁRKÉRDÉS

A „Méhészeti Közlöny“ hasábjain folyó keret- és kaptár-vitához szerenék én is hozzászólni. Először is a többtermeléshez mindennél fontosabb a jó legelő és a megfelelő időjárás. A régi kasok idejében is több méz volt, mint ma, több mézes kalácsot ettek és több mézbort és mézsört ittak, mint ma, ha jó volt az idő. Az ókorban még a kedves halottaikat is mézzel és viasszal temették el. A „Széttelátó méhészet“ben olvastam, hogy jó legelőn meghordták a méhesben dróton lógó tartalék kereteket is. Amint mondani szokták, megtöltik még a szalmakalapot is, csak legyen mivel és ha nincs, akkor lehet akármilyen kaptár és keret: üresen marad.

Nem vagyok ellene semmiféle újításnak, sőt nagyon sokat kísérleteztem magam is. A lényeg azonban a hordáson van. Mindössze egyik rendszer könnyebb kezelésű, mint a másik, de teljesen tökéletes, hiba nélküli kaptárt nem lehet készíteni, mert mást kíván a méh és mást a kezelés könnyebbsége.

Sokat össze-vissza írnak az alacsony keretről, a magasról, a szélesről, no meg az odvas, kidölt fáról, az alsó és felső röplyukról. A szegény méh megél kényyszerűségből bárhol, csak legyen elég helye, de egészen más, hogy mit és hogyan szeret.

Erre példát mondok. Láttam Argentínában, hogy egy raj az „ágó“ nevű növényen szállt meg és arra kezdett építkezni. Télen is ott maradt. Igaz, a tél azon a vidéken gyenge: 2—3 fok hideg. A működésüket nem korlátozta senki. Építhettek, ahogy nekik tetszett. Érdeemes volt megfigyelní, hogy télire építkezéseiket kas-alakúra fejlesztették. A

lépútcákat betapasztották és csak lent hagyták nyitva. Megmutatták tehát, hogy Argentínában a magas keretet szeretik és nem a széleset.

Még van egy érdekes esetem, amit nem tudok megfejténi. Előre bocsátom, hogy szerényebb hordású vidéken méhészkedem, ahol vándorolni nem tudok a nagyon sáros útak miatt.

Évekig tartottam egy nagyon erős családot nagy kereten, oldalt mézkamrával, de semmit sem adott. Az anyarács is elég nagy volt köztük. A múlt tavaszon megharagudtam rá, mert rettenetesen ingerült volt és átraktam egy háromsoros hátultöltőnek csúfolt 20x25 cm. keretvilágú kaptárba. A nyáron már úgy dolgozott, mint a többi. Még az ingerültségéből is engedett. Arcélédó nélkül lehet vele dolgozni. Ebből az esetből is látjuk, hogy nem kellene anynyira üldözni a hátulkezelős kaptárokat.

Lapos kaptárral méhészkedem és nem adnám a világ minden rakodójáért. A rakodónak is van elég hibája. Leginkább a szegény ember szorul reá a méhészetre és ha már szegény, akkor nincs is nagy portája, ahol szétrakhatná a felülkezelősöket. Az egész kertet nem foglalhatja el, mert másra is kell. A méhesnek viszont még mindig tud helyet szorítani.

Határozottnak méhésztársaim legjobb belátásuk szerint, mert tudom, hogy a legjobbat akarják. Látom kedves közlönyünkben, mennyire szívükön viselik a méhészet sorsát. Jó munkát kívánok és a méheknek jó hordást. **MATÉ JENŐ**

Legyen minden méhésztagja az egyetemes méhészeti szervezetnek.

Megfigyelések az ályanyás családokról

Gyakorlati tapasztalatból tudjuk, hogy ha a valamelyik méhcsalád a telelési időszakban, vagy rajzás után meganyátlanodik: ályanyássá lesz és ha a méhészt hamarosan nem segít rajta, a család elpusztul.

A családok között azonban különbség van. Az egyik család az elanyátlanodás után 10—15 nap alatt már ályanyás lesz, a másik pedig hónapok mulva sem válik azzá. Erről igen érdekes esetet figyelhettem meg a múlt esztendőben.

Vő kerül a szomszédba

Még 1946-ban a szomszédom leányához vő került, akit a nagyanyja egy jó első rajjal ajándékozott meg. Kaptár nem lévén, egy kb. 30 literes, kívülről friss trágyával vastagon betapasztott venyige kasha tették s a ház előtti kiskertben helyezték el. A raj öszire a kast fenékiig leépítette és súlyából következtetve jó telelőképes lett. A következő tavaszig azonban sok minden történt a mi kalotaszegi fiatal házaspárunk életében s így tavaszra a vő méheivel együtt visszament a szüleihez. A méhcsalád életét közvetlen nem figyelhettem meg, de többszöri érdeklődésemre várták a rajt, mert egész hordási idő alatt a kas „tögyelt”, azonban rajt nem adott. Ősszel a nagyanya utasítására a „nagyon nehéz” kast — a kijáró betapasztása után — felvitték a padlásra, bunda és posztó darabokkal jól betakargatták és várták a tavaszt. Mint tudjuk, 1948 január közepén olyan szép meleg napok voltak, hogy a szabadban, minden takarás nélkül és 4-szer 18 cm.-es nyitott kijáróval betelelt 42-es NB kaptárainból minden családom szépen kitisztult. A padláson jól betakargatott kas népe friss levegőt kívánt, de ahhoz nem juthatott hozzá.

Május 5-én jön a fiú s panaszkolja, hogy nem tudja mi van a méhekkal, mert alig-alig járnak. Megnéztem a kast, de fiasítást nem láttam, ellenben méze és népe még volt. Tanácsomra belegyezett, hogy telepítsük át az új kap-

tárba, melyet akkor láttam először. A kast kétfelé fűrészeltem, a lépeket a kiretekbe szabtam s a kaptárt a kas helyére állítottam. Sem fiasítás, sem anya nem volt. Egy keretből kivágtam 2-szer 8 cm-es darabkát s helyébe az egyik családomtól ugyanakkora friss petés lépdarabot tettem. Ezt a 6 keretből alakított fészek közepébe helyeztem s megírtam, hogy a szellőzést szüntesse meg s a kiszedett 5—6 kg-nyi mézet etesse fel. *Május 25-én már termékeny anyát kaptam 4 lépnyi fiasítással, de kevés mézzel.* Ime, ilyen hosszú anyátlanosság után is az anyásítás néha sikerül.

A másik eset

A másik eset nálam történt. A 2-es számú EN kaptárban lévő családom június 9-én első, 19-én második rajt adott. Június 22-én áttelepítettem a rakodóból fekvőbe s akkor láttam, hogy az anyákat üldözik, tehát több rajom nem lesz. Június 30-án természetlen anyát láttam, de 10 nap mulva, — július. 10-én — már ályanyás volt, sőt egy petező munkáméhet ki is fogtam. A kaptárból — régi módszer szerint — a méhestől távol a méheket kisépertem s az 1-es számú EN-ből friss petés keretet tettem. Két nap mulva megnéztem: anyabölcsőt nem húztak, ellenben a petezés szaporodott. Akkor betettem 3 fődött anyabölcsőt. Mind berögzítették, de nem fődtek be. Július 20-án az anyabölcsök még megváltak, de élettelenül. Tartalék fiatal anyát nem mertem kockáztatni, a családot sajnáltam egyesíteni s így az 1-es számú EN-ből az amúgy is kicserélésre ítélt anyát két kerettel, néppel együtt úgy tettem át — szagosítás után —, hogy az anya a két keretközöttileputcában volt. Az 1-es számú EN-be egy fiatal termékeny anyát tettem mézbe mártva, mit minden további nélkül elfogadtak. Július 22-én az anya ugyanabban a léputcában petezett, ahová betettem, de

27-én egy fiatal termékeny anyával cseréltem ki (szintén mézbe mártva) és *augusztus 3-ára a család teljesen rendbe jött*. Az álnyák eltűntek. Augusztus 25-én pedig az álnyás család által elfogadott — 1948-as — termékeny anyát piros staniol-lemezzel jelöltem meg abban a boldog reményben, hogy a tavaszon — ha Isten is úgyakarja — találkozunk.

Ime, két eset, melyből tanulhatunk.

Az egyik család (feltehető, hogy még január közepén elveszítette az anyát) három és fél hónap mulva sem lett ál-nyás, a másik pedig már 10 nap mu-
lva az lett. Eddigi megfigyelésemet látom igazoltnak: *a teletési időszakban elpusztult anya családja jóval későbbre lesz álnyás, mint a rajzási, vagy általában a hordási időszakban elanyátlano-
dott család.*

Bogártelke

BITAY ANTAL

Viaszolvasztás olcsó présel

A lépolvasztást általában kemény diónak tartják méhésztetvéreim. Mindenkinek van valamilyen kipróbált eljárása, amit az idők folyamán megkedvelt, de legtöbbször megállapíthatjuk, hogy bizony sok viaszt hagy vissza a salakban.

Méhésztetvéreim azzal vigasztalják magukat, hogy arra is szükség van, hiszen milyen kitűnő tűzgyújtó anyag, de vajjon szabad-e ma is így gondolkoznunk az Állami Terv első évében, amikor munkástetvéreink szocialista munkaversenyek keretében igyekeznek egymáson túlévni, csökkenteni a hulladékot?

A viaszolvasztó eljárások nagyrészt nem tarthatjuk kielégítőnek. Sok időt vesznek igénybe és mégsem olvasztanak tökéletesen. A kifogástalan olvasztás el-
járása viszont sokba kerülne a kis méhészeknek. Évek óta magam is aránylag olcsó és a célnak jól megfelelő présről álmodoztam. Sokat törtem a fejem és kísérleteztem, amíg eljutottam egy megfelelő prés megtervezéséig.

Ócska rézért cserébe kaptam egy 15-ös ágyugolyó hüvelyt, az alját esztergapa-
don levágtattuk és peremmel (falccal) visszaillesztettük. Ezután 2 mm-es lyukakkal sűrűn kifúrtuk az alját és az oldalfalat fele magasságig. Feljebb ugyanis nincs szükségünk lyukakra.

A prés vázát erős teherautó rugóból készítettem. Ehhez hozzáhegesztettem és nyitoltam egy egyenes rugólapot, ami a prést tartja az állványon. A váz és a lap közepét átfúrtam és ide csavaranyát

hegesztettem. Ezen a lyukon keresztül egy csavar hatol a présbe és maga előtt préslapot taszít. A csavar külső végéhez anyával egy kart illesztettem. Ennek segítségével forgatjuk (csavarjuk) a prést.

Az egész prést bádognaköpeny veszi körül. A köpeny alja tölcészerűen összehúzóul s a közepén lévő lyukon csepeg vagy csorog ki a viasz az aláhelyezett vízes edénybe. A prés állandó melegítése közben olvasztja és préseli ki a megolvasztott viaszt.

A meleg egy petróleum gyorsfűzőből jön csövön keresztül a köpeny és prés közül. Felül, ahol a meleg elhagyja a prést, a környilást papírral eldugjuk, hogy minél kevesebb meleg vesszen kárba. A köpenyt és csövet tanácsos kívülől valamilyen tűzálló anyaggal bevonni, hogy a meleg itt se távozhasson el.

Tapasztalatom szerint 1 liter petróleum elegendő 4—5 kg. viasz kiolvasztásához. A petróleum lángja átmelegíti a prést és e melegen a viasz a köpeny aljára csepeg, ahol összevegyülve kicsorog az alatta lévő edénybe.

A petróleum szagából a viasz semmit sem vesz át. Miután a salakkal együtt kicsurgott viaszt újraolvasztás útján megtisztítjuk, gyönyörű sárga színű viaszt nyerünk. Tehát a viasz nem ég meg, mert ehhez nincs ideje: amint megolvad, már csurog is ki. Előfordul, hogy a prés körül füst keletkezik, de ez a füst

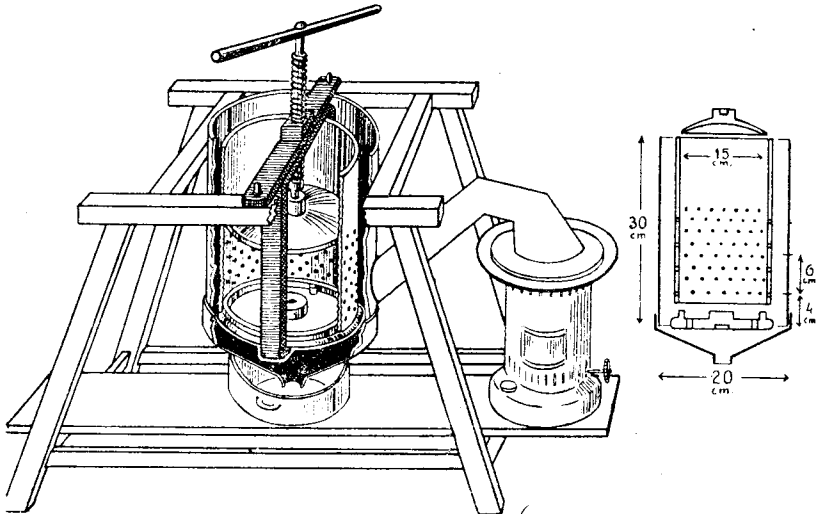
a présből már kifolyt salak pergelődésétől ered.

A léptörmeléket mielőtt a présbe teszem, hosszabb ideig áztatom. Az így felszívott víz a melegben gőzzé válik és maga előtt taszítja a megolvadt viaszt, ami a bábingek között megszorul. A nagyobb darab lépeket kis darabkára töröm és a prés nagyságára szabott s a présben elhelyezett kenderzsákba teszem. Zsák nélkül nem lehet préselni, mert a hüvelyben lévő lyukak betömődnek, de zsák helyett használhatunk szalmát is. A szalmát megfonjuk és kibéleljük vele a prést. Természetesen vizes szalmával béleljük a prést, mert így nem szívja magába a viaszt.

prést. Fokozatosan szorítunk egyet rajta, aztán várjuk, míg kicsেpeg. Ezután megint megcsavarjuk. Közben visszaengedjük a csavart, hogy az esetleg megszorult viasz is megtalálja a kivezető útját.

A hüvelyben megolvadt viasz valóságosan sugárban ömlik kifelé. A köpeny a kiáradó viasz felfogja és levezeti.

Mikor már a viasz mind kicsepegett, a csavart egészen kiengedjük és a hüvelyt a vázból kiemeljük, majd a peremmel felillesztett alját levéve, a hüvelyben lévő salakos kis zsákat mint egy csőből kinyomjuk. Ha kézzel nem boldogulnánk, akkor tegyük vissza a hüvelyt, de alja nélkül s a csavarral nyom-

Bartha Gyula lövedék hüvelyből készült viaszprése.

A képet dr. Szövérdi „Sok mézet” című könyvéből vettük át.

Mikor megtelt a zsák, lepréselem, ameddig lehet, aztán újra töltöm azt a részt amit a hidegen történt préselés felszabadított. Ez addig végzem, amíg megtelik a prés. Amikor megtelt, viaszszal a hüvelyt a helyére illeszttem és meggyujtom a gyorsfőzöt.

Jó félóra múlva már csepeg a viasz, de még nem szorítunk a présen. Hagyjuk, hogy teljesen átmelegedjék. Ezután csökkentjük a meleget, nehogy a zsák elégjen. Mikor jól átmelegedett az egész, csak akkor szorítjuk meg a

juk ki. Olyan kemény salakot nyerünk, mint a hidraulikus présrel dolgozó olajütők pogácsája.

Naponta így 3—5 kg. viaszt lehet kipréselni. Közben egyéb munkát is végezhetünk. A prés igen gazdaságosan dolgozik, mert noha fűtése 10 órán keresztül alig 10—15 lejbe kerül, 90 százalékban kipréseli a lépből a viaszt. Ezért ajánlom méhésztestvéreimnek, mert ha több a viasz, több a lép és így ezáltal is hozzájárulhatunk tervgazdálkodásunk sikeréhez.

BARTHA GYULA

SZEMLE

ÖRMÉNYORSZÁG MÉHÉSZETE

(Pcselodovszto 1948 - 10) A. G. Tumanjan a falugazdaságok minisztériumi megbizottja Örményországban.

A méhészettel örökidőktől fogva foglalkoznak Örményországban, a Szovjetunió e gazdag részében. A méhészetnek rendkívül előnyös helyzetet teremtett az ország földrajzi fekvése szétágazó fennsíkaival és kiválóképp gazdag — eszményi mézhozamúnak mondható — növényzetével. Az örmény méz még a Szovjetunió többi mézfélésegei között is kitűnik fenséges illatával és magas, 84%-ot meghaladó cukortartalmával.

Az első keretes kaptár a XX. század elején jelenik meg a mostani Alavrerdszki, kirovokanszki, Sztepanaszki Artikszi, Goriszki és Mikojavszki körzetekben. A Szovjetunió forradalmi megvalósítása előtt méhészettel csak a nagygazdaságok, a kulákok, a papság, és gyakorta a falusi értelmiség foglalkozott. Régi adatok szerint a méhesaládok száma alig 25.000 volt, míg 1920 után a Köztársaság annyira megjavította a mennyiségi és minőségi termelést, hogy egy csapásra áttérhettek a kasokról a keretes kaptárra.

A visszaállított falugazdaságokban 50.000 méhesalád volt, 80%-ban keretes kaptárban, 1930-ban megkezdik a szervezkedést és a kolhozméhészetet. 1931. január 1-én 69 méhészet 3600 családdal kolhozba tömörül. Ettől az időtől kezdve 1941-ig nagy fejlődésen ment keresztül méhészetünk. Kolhozba tömörült a méhészek mintegy 70%-a, 701

méhészet 52.000 családdal. Közepes 8—10 kg. átlag termést értek el, amely 71.000 munkás és kolhozivatalnok családjának nyújtott kellemesebb életfeltételt. A Nagy Honvédő Háború idején a Köztársaság méhészetében súlyos visszaesés következett be, mert a gyakorlati méhészeket is frontszolgálatra hívták be. Ez az állapot 1944-ig tartott, amikor is a győzedelmes háború után a méhészek a méhészetük szintjének felemeléséhez újból hozzáfoghattak, 1946-ban már újra elérték a háború előtti színvonalat.

1948 január 1-én 736 kolhozméhészet 65.200 családját, vagyis kolhozonként átlag 75 családot tartottak nyilván. Érdekes, hogy 143 kolhozméhészetnek átlag 20 családjá, 232-nek 50 családjá, 138-nak 150, 72 kolhozban 300, és 19 kolhozban pedig 400—700 családos méhészete van. Az ötéves terv ezt a termelést is felemeli.

A méhészetek számának felemelését azonban nem csupán a méz és viasz mennyiség emelése teszi szükségessé, hanem a gyümölcsösöknek a méhek által történő beporzása is. A Köztársaság 18.000 hektár gyümölcsös, 2.400 ha dinnnyeföld és 16.000 ha olaj és növénytermő terület létesítését vette tervébe. Azonkívül Örményország eszményien gazdag méhlegelőekben, különösen a hegyi szálviák, a török méhfű és más egyéb nektárdús virág található széles területeken.

A méhészet további fejlődésének akadálya volt azonban a kovés kaptár. A fenyőfa hiánya miatt mind a kaptárokban, mind egyéb méhészeti felszerelésben Örményország behozatalra szorul más Köztársaságokból. 1941-től 1947-ig nem kaphatott fenyődeszkát kaptárkészítésre a centralizáló rendelet miatt, csak 1948-ban utaltak ki számára 21.000 kaptárt. Vitathatatlan, hogy ez a kis mennyiség nem lehet döntő a családok fejlődésére, hát még az elavult és alkalmatlan öreg kaptárok kieserlése terén, most azonban ezen a vonalon is teljes lendülettel megindult a munka.

Az örmény méhészek széles rétege méheivel az Ararát völgyéből a hegyekre és azok tisztáira vándorol. A vándorméhészet itt alkalmazott módszere tág lehetőséget nyújt a mézgyűjtő idő kihasználására egynéhány magasztali méhlegelőn. A méhesaládokat, olykor több száz kilométeres távolságokra is elviszik, teherautón, vasúton; kisebb távolságokra pedig tevék és lovaszekereken. A Köztársaság méhészei kitűnően elsajátították a műraj készítését.

A gyárilag feldolgozott viasz mennyisége évenként 20 tonna, mely kitűnő minőségű műlep.

A Köztársaság méhészeti vezetősége a következő további fejlesztési feladatokot tűzte ki:

1. Megszervezi a méhészeket a Köztársaság minden kolhozában és a gyengébb méhészeteket felnöveli legalább 50 családdig.

2. Szétosztja az erős méhészeteket 50–100 családra. Felelőséggel kell megválasztani a legjobb legelőket.

3. Minél szélesebb körű mozgalomra kell kifejleszteni a vándorméhészetet, tekintettel a falugazdasági növényzetnek a méhek által való beporzására és a kereskedelmi méz gyűjtésére.

4. Meg kell szervezni a különleges anyanevelő méhészetek széles hálózatát és a tiszta méhfajták tiszta tenyésztését, tekintettel a helyi sárga örményméhekre, a szürke kaukázusira és ezek kereszteződésére.

5. A közeljövőben rendeletet és törvényt hoznak a tiszta „sárgafajtájú” örményméh védelmére.

Örményország természeti adottsága kiváltképp az **Alavezdi, Mikojánjszki, Megrinszki** és az **Idzsevai** körzetben és különösen az **Ararát-völgye** széles lehetőségét ad a kivitel megszervezésére, a fajta tiszta anyák és tömeg méhek nevelésére, nem csak a saját szükségletükre, hanem más szövetséges Köztársaság számára is.

Az Örmény Köztársaság mezőgazdasági minisztériuma az 1949 esztendőben különös gondot fordít mindezen feladatok megvalósítására.

A Szovjet Központi Mezőgazdasági Minisztériuma pedig hathatós segítséget nyújt ezeknek a méhészeteknek olyan fontos célkitűzéseknek megvalósítása érdekében és általában az Örmény Köztársaság méhészetének széleskörű megsegítésére.

Kolozsvár.

Oroszból fordította:
KERESZTES JÓZSEF

HELYREIGAZÍTÁS. Áprilisi számunkban „Mézacet Készítése” című cikkünkbe sajátos hiba csúszott be, a második bekezdés utolsó mondatából kimaradt néhány szó. Ez a mondat helyesen így hangzik: „Amennyiben nem emelkedik ki eléggé a tojás, tegyünk még hozzá mézet, mert mennél jobban kiemelkedik a tojás, annál erősebb lesz az ecet”. A cikkből ugyanis éppen az ellenkezője tűnik ki és Zilahy Sándor — a cikk írója — kért fel ennek a sajtóhibának helyesbítésére. Az eredeti kéziratban a helyesbített szöveg állt. Szerk.

„APICULTURA”

A Romániai RNK Központi Méhésztudományi Egyesület hivatalos közlönye

București, Căsuța Poștală 525

Kitűnően szerkesztett román nyelvű szaklap. Megjelenik havonta. Előfizetési díja évi 250 lej. Postatakarék csekkszám: 12984

JÚLIUSI TENNIVALÓ

Méhésztestvéreink az Állami Terv megvalósítása érdekében vándorútra kelték. A kolozsváriak május végén már Érmihályfalván voltak, hogy minden lehetőséget megragadjanak az előirányzott 40 százalékos többtermelés elérésére. Munkájuk nem maradt sikertelen. Az akác, bár nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket, a teleléshez szükséges 12–14 kgr. mézet mégis biztosította, sőt egyesek még pergethettek is. Természetesen ilyen jó eredményt csak azon méhészek értek el, akik a főhordásra fejlett családokkal rendelkeztek.

Vándorlás. Júliusban nyílik a havasi fűzike. Dombos vidékeinken pedig a napraforgó. Akik még nem vándoroltak, most kerekedjenek fel. Figyelmükbe ajánljuk a Méhészeti Közlöny múlt havi számát, amely kimerítő tájékoztatást nyújt. A vándorlás útján elérjük az Állami Tervben vállalt kötelezettség szerinti 12 kg.-os telelő mézet, valamint a családok népeségét is megújíthatjuk. A jó telelés legfontosabb feltétele a bőséges élelem és a sok telelő fiatal méh. A vándorlással mindkettőhöz hozzájutunk.

A rajok gondozása. A rajok a kedvezőtlen időjárás miatt csak az eső szünetelésekor s akkor is szórványosan jelentkeztek. Az idei évünk elég jó rajzól esztendő lesz, de túlnyomó részt csak július 4-ike után jönnek ki, amikor az időjárás hihetőleg tartósan jóra fordul. A régi méhészek azt tanítják, hogy a júliusi rajok nem életképesek. A valóság azonban az, hogy a késői rajok is jövőre termelő családok lehetnek, ha odahaza szorgalmasan etetjük őket. A rajokra tehát különös gondot fordítsunk, építkezésüket és fiasításukat segítsük elő mézesvíz itatásával. Ha semmi hordás nincs, csak ezen az úton tudjuk építményeikben és népességükben megerősíteni őket. A gyenge rajokat egyesíteni kell, hogy gyorsabban fejlődjenek. Csak

azok a rajok telelhetők be, amelyek fészkeket kiépítették. Ha erre nincs kilátás, vagy mód, akkor a raj elveszett. Ebben az esetben a legelőnyösebbnek látszik, ha valamelyik gyenge családhoz hozzácsapjuk. Etetéssel, mézes- vagy cukrosvíz italtással viszont kései raj is csodákat művelhet.

A fiasítás. A fiasítás megbetegedése ebben a hónapban is gyakori lehet. Ha valamelyik családnál a fiasítás körül bajt tapasztalunk, akkor a megbetegedett költésből egy tenyérnyi nagyságú lépdarabot küldjünk el, vagy Bukarestbe a következő címre: Institutul Zootehnic Sectia de Apicultura Bucuresti, Str. Dr. Staicovici No. 63, vagy Kolozsvárra: Institutul Bacteriologic de Microbiologie Veterinara Cluj, Piata Mareti No. 1. címre, ahol díjmentesen végzik el a vizsgálatot és küldenek utasítást. Minden utasítást lelkiismeretesen hajtsuk végre.

A fiasítás terén tapasztalhatjuk még, hogy a herefiasítást kidobják. Ez annak a jele, hogy a család nem akar többé herét nevelni, lemondott a rajzásról. Ügyelni kell arra is, hogyha terméketlen anya van, ezek párosodására kellő számú jó származású herék álljanak rendelkezésre, mert máskülönben az anyák párosulatlanul maradnak. Herenevelésre a legjobb tulajdonságú családokat kényszerítsük.

Az anyák tekintetében is vizsgáljuk át gondosan a családot. Különösen a lerajzolt családokat figyeljük meg, mert könnyen megtörténhetik, hogy a rajzás izgalmában maga az anyacsalád anya nélkül marad. Az anyátlanságnak elejét vehetjük nyílt fiasítás beadásával. Ha ezt elmulasztottuk volna és a család tényleg anyátlan, legkönnyebben az anyanevelőknél tartalékolni a beadásával segíthetünk a bajon. Tartalék anya hiányában, fedett anyabölcsőket, vagy a legrosszabb esetben nyílt fiasításos lépézhöz folyamo-

dunk. Ez azonban csak szükség megoldás, mert tökéletes anya csak a rajzás idején, vagy később kiadósan etetett családban icjlődik.

A nyílt fiasításos keretnél csak az 1—3 napos pete jöhet tekintetbe. Ebből nevel a család új anyát. A keretet a betevéséftől számított 9-ik nap megvizsgáljuk s a legszebb két anyabölcst meg hagyjuk. Természetesen vigyázva arra, hogy az ilyen családnál legyen még kikelt here, mert ha nem volna, úgy más családót teszünk át. Az anya további sorsát természetesen mindegyre ellenőrizzük, addig, amíg fiasítani kezd. Ha a családban már álynyák működne, nem gazdaságos az anyasítási kísérlet. Nagy állomány esetén minden további latolgtatás nélkül felosztaljuk az ilyen családót.

A méhcsaládok népessége júliusban apad, munkaképessége pedig csökken. A hordástalan időben, a gyűjtéshez szokott kijáró méhek a méz kutatásával rablásra vetemednek és a gyengébb családokat kirabolják. A gyenge népességű családok kijáróit ezért lássuk el fogazót szűkítővel. A hordástalan időben a méhek rendkívül érzékenyek és ingerlékenyek, úgy, hogy a legszelídebb közeledésre is azonnal hevesen támadnak. A szükséges munkálatokat tehát lehetőleg kora reggel, vagy alkonyat táján kell elvégezni, mert ilyenkor kevésbé ingerlékenyek.

A méhek kártevői. A kártevők közül különösen a viaszoly hernyóira kell nagyobb gondot fordítanunk. A kis viaszoly hernyója ilyenkor nagyobb pusztítást tesz a fiasításban, mert keresztülkasul furja a sejteket és tönkre teszi az álcákat, annyira, hogy azok ki nem kelhetnek. A nagyviaszolyhoz hasonlóan garázdálkodik. Mindkét viaszoly hernyója megőrli a méhek által nem takart, vagy nem gondozott lépeket, tönkre teszi a tartalék lépeket és súlyos károkat okoznak a méhészetben. A kaptárak alját a legnagyobb gondossággal kell takarítani, hogy a lehullott viaszorzsalékba be ne fészkeljék magukat a viaszolyok. A lépszekrények kénezését is szorgalmasan kell végezni.

A halálfejes lepke. Itt még meg kell emlékezzünk a halálfejes lepkéről, mely

július—augusztusban hivatlan vendége kaptárainknak. Az ellene való védekezést nagyszerűen bemutatta a „Méhek élete” című szovjetfilm. A felvétel világosan mutatta a leviaszolt lepkéket, azonban nekünk minden körülmények között meg kell akadályoznunk a kaptárba jutását. Ezért ajánljuk a M. K. 1948 novemberi számában megjelent Mócsi István méhésztestvérünk által ismertetett eljárás.

Kolozsvár.

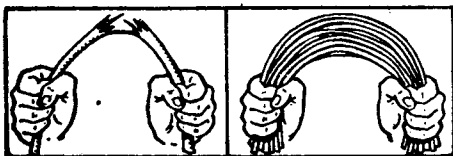
MOLNÁR FERENC

NAGY KEDVEZMÉNYT BIZTOSÍT
Népköztársaságunk a Szőlészeti Szakiskola tanulói számára.

Magyar tannyelvű Csombordi Szőlészeti Szakiskola a napokban kapta meg a földművelésügyi minisztérium rendeletét az 1949—1950. tanévi beiratkozásokról. A rendelet szerint az iskolában olyan 14—16 éves ifjak vehetők fel, akik 7 elemi osztályt végeztek. (Négy elemi végzetek csak abban az esetben iratkozhatnak be, ha 1948 előtt végezték a 4 elemi). Az iskola 3 éves. A tanév szeptember 1-től június 30-ig tart. Végzett tanulók szőlészeti intéző címet és állami alkalmazást kapnak. Az orvosi vizsgálaton alkalmasságnak talált és a felvételi vizsgát sikerrel letett ifjak semmi iskolai díjat nem fizetnek, lakásuk, ételmezésük, ruházatuk, fehérműjükről és lábbelijükről évenként (egyszer) a minisztérium gondoskodik. Tankönyvekkel és tanfelszerelési eszközökkel a tanulókat az iskola látja el. A tanulók egyéb szükségleteik fedezésére havonként legkevesebb **300 lej, fizetést kapnak**, mely összeg aszerint, hogy a tanuló kinlakó, vagy benlakó, I., II., vagy III. éves, megfelelően emelkedik. Ágyne-műről a tanulók maguk gondoskodnak. **Jelentkezési határidő június 20.** Beküldendő okmányok: születési, iskolai, vagyoni és családi állapotát igazoló bizonyítvány. **Felvételi vizsga június 24.** Az intézet címe: Szőlészeti Szakiskola, Ciumbrod, jud. Alba Of. p. Aiud. Bővebb felvilágosítást az iskola igazgatósága ad. **Az iskola igazgatósága.**

EGYESÜLETI ÉLET

MINDEN DOLGOZÓ MÉHÉSZT EGYSÉGES SZERVEZETÜNKBE!

A dolgozó méhészek városban csak fele, vidéken pedig még kisebb százalékban tagjai egységes méhészeti szervezetünknek. A szervezatlenség hátrányai igen érezhetők, elsősorban a méhbetegségek elleni küzdelem terébe.

Az utóbbi időben városi méhésztestvéreink szervezkedése nagy lendületet vett. Ennek egyik hathatós oka az élénk egyesületi élet, a buzgó munka, melynek vonzó ereje a kívülállókat belépésre készíti. Ilyen előjelek után remélhető, hogy városunkban ez év végén minden méhész a RNK Központi Méhész Egyesülete megyei fiókszervezetének tagja lesz.

A falusi, vidéki méhészek megszervezése azonban nyitott, még mindig megoldatlan kérdés. Ennek elősegítésére szeretnénk eredményes módszert ajánlani.

Körzetünkben körülbelül 130 község van, amelyekben legalább 1000 méhésztestvér működik. Az egész vidék egységet képező részekre osztható, ahol önálló fiókokat, helyi szervezeteket lehetne létesíteni. E nagy terület megszervezésére a kezdő lépés talán az lehetne, hogy minden — természetesen politikailag is képzett — szervezett méhész vállaljon magára egy-egy falut, ahol méhészeti falumunkát végezne. Elsősorban azt a falut kellene vállalnia, ahová vándorolni szándékozik. Szomszédos, vagy összeépült falvaknál az önkéntes faluszervezők rendezzék közösen falumunkájukat.

E megoldás eredményességét gyakorlatban úgy lehetne biztosítani, hogy a RNK Központi Méhészegyesületének megyei fiókja előzetesen levélben megkérné az illető községet, vagy községek tanácsát, hogy hívja össze méhészerterületre az érdeklődőket. A gyűlést legjobb vasárnapra összehívni, hogy senkit se vonjanak el a napi munkától. Így a méhészeket egy csoportban találják a helyszínre kiszálló szervezők s ez munkájukat nagyon megkönnyíti.

Az egybegyűlt méhészek részére az önkéntes szervező tartson rövid, de érdekes előadást valamilyen időszakos méhészeti kérdéstről, pl. a kaptárak előnyeiről a kasokkal szemben, vagy a méhbetegségekről, stb. Előadása végén emelje ki az egyesületi élet fontosságát, vigyen magával néhány Méhészeti Közlönyt, annak gazdag tartalmát nagyjában ismertesse. Hallgatóit világosítsa fel, mennyire fontos minden dolgozónak egy táborba tartozása. Csak így érhetjük el a méhbetegségek leküzdését, a szaktudás gyarapítását s mindezen fölött hozánk, Népköztársaságunk Állami Tervében kitűzött többtermelési célok elérését.

Természetesen a szervező méhész ez után rendszeresen látogatná faluját s a méhészeket egyenként, méhesükben is felkeresné. Együttessen ábrázolná családjaikat. Az észlelt hibákra a szervező felhívna a figyelmet és ahol szükség, a helyes kezelést is megmutatná. Egyszóval készséggel és jóindulattal mindenben a falusi méhészek segítségére volna. Így a vidéki méhészek bizal-

mát megnyerné és egyúttal igen fontos betekintést nyerne a családok egészségi helyzetébe is.

A falumunkáról hazatérve, természetesen mindenki beszámolna szervezeteinkben, hol volt, hány méhészt talált, milyen szervezési eredményt ért el és milyen a méhegészségügyi helyzet? Ahol ragályos méhbetegséget észlelnek, oda népes bizottság szállana ki és behatóan átvizsgálná az egész állományt és mindent elkövetne a betegségek leküzdésére. Azt hiszem, hogy javaslatom megvalósítása egyesületünk általános fejlődésén és a Méhészeti Közlöny terjesztésén kívül igen hathatós eredményeket hozna a ragályos költésrothadás leküzdése terén is.

Ezek után még egy igen fontos szempontra szeretném felhívni a leendő falujárók figyelmét. Méhészeink között eléggé elterjedt az a téves hit, hogy „nem tartok tíz családnál többet, mert megadózzák“. Természetes, hogy a 10 termelő családon felüli állományt megadózzák, de az adóösszeg olyan lényegtelenül kevés, hogy azt minden méhész kibírja és örömmel vállalja, mert ezzel is Népközlársaságunkat építi. Falumunkára menve, világosítsuk fel méhésztársainkat az adózási helyzetről is.

A dolgozó méhészek egységes és egyre erősbbödő szervezete útján mindnyájunk ereje megsokszorozódik és így nemcsak arra leszünk képesek, hogy az Allami Tervet teljesítsük, hanem, hogy szaktudásunk elmélyítésével túlhaladjassuk is.

Jelszavunk legyen: Minden dolgozó méhészt egységes szervezetünkbe!

(Marosvásárhely)

TANKÓ FERENC

GYERGYÓ PÉLDÁT MUTAT

Az a munka, melyet a „Gyergyószentmiklós és vidéke“ méhészeti szervezetének köre rövid két hónap alatt a dolgozó méhészek megszervezése, a méhészeti szaktudás fejlesztése és irányítása terén végzett, példaadó lehet minden szervezet számára.

Ez a szervezetünk ez év január 23-án alakult meg, 62 taggal, Gyergyószentmiklós székhellyel. Rövid két hónap alatt négy méhészeti tanfolyamot szervezett meg: Gyergyószentmiklóson 52 hallgatóval, Gyergyóalfaluban 44 hallgatóval, Gyergyóremetén 50 és Szárhegyen 25 hallgatóval. A tanfolyamokat mind a négy helyen magam tartottam a fenti számokból látható élénk érdeklődés mellett.

Ez a nagyarányú és eredményes szervező munka Márk Istvánnak és kitűnő segítőtársainak: Simon Lajos, Szász István, Kercső Sándor gyergyószentmik-

lósi, Tózsér Béla gyergyóalfalusi, Balázs Dénes gyergyóremetei és Gáspár Viktor szárhegyi lelkes méhészeknek köszönhető, akik mindannyian fáradságot nem kímélve, segítettek a dolgozó méhészek megszervezésében, a méhészeti szaktudás terjesztésében és eképpen az Allami Tervnek szakszerű több termelés által való megvalósítása és túlhaladása érdekében.

A gyergyói medence mintegy 800 m. magasan fekszik a tenger színe felett. Éghajlata általában hűvös, sokszor szelletes is. Méhészeti szempontból mégis jó terület. Bár tavasszal későn nyílik, a méhészek mind a mézhozam, mind a szaporulat szempontjából szép eredményt érhetnek el, mert a környező erdős hegyek, vágás területek és rétek dúsan ontják a nektárt.

A méhészettel foglalkozók között sok szakképzett, gyakorló méhész található,

akiknek a száma most a tanfolyamok révén jelentősen szaporodott. A tanfolyamon a kezdőkön kívül résztvettek haladó szellemű gyakorlók méhészek is. Tudásukat korszerűsítették, hogy a méhészetnek, ennek a fontos mezőgazdasági ágának a fejlesztését, népszerűsítését minél szélesebb körre terjeszthessék ki a nép közötti.

Kasos méhészet Gyergyóban egyáltalán nincs, eddig nagyjából különöző kiskeretes kaptárakban méhészkedtek. Sok a régi országos keretméret, de egyre terjed a nagyobb keretméret is és ezzel kapcsolatosan a könnyebben kezelhető korszerű kaptár.

Gyergyószentmiklós és vidéke munkatervébe vette a méhlegelő állandó javítását. Legutóbbi gyűlésükön egyhangulag kimondták, hogy minden méhészt minden évben minden méhcsaládja után az itteni éghajlatnak legjobban megfelelő egy mézelőfa csemetét szerez be és ültet el, vagy fedezi ennek költ-

segeit. A fákat az illetékes hatóságok támogatásával ültetik el. Így évenként Gyergyószentmiklóson és a környező falvakban 1500—1600 darab mézelő fát ültetnek el.

A hatóságok és különösen a munkásság élcsapata, a Román Munkáspárt helyi vezetői minden támogatást megadnak a dolgozó méhészek munkájának elősegítésére, akik termelésük fokozásával hathatósan szolgálják az Állami Terv megvalósítását.

Minden méhészeti szervezetnek és minden méhésznek példaképpül szolgálhat a Gyergyóban folyó szervező és felvilágosító munka. Ahol így dolgoznak a méhészek, ott elmondhatjuk, hogy jelentékenyen kiveszik részüket a közösségi munkából, annak a céljának a megközeledéséből, hogy a széles néptömegek mennél több dolgozójának asztalán legyen ott a tápláló méz.

Kolozsvár.

ZILAHÍ SÁNDOR

SZERVEZETI ÉLETÜNK

Az erdélyrészi méhészek február 3-tól 6-ig tartott kongresszusára megteremtette a méhészek egységét. Ez időtől az EME mint a R.N.K. Központi Méhészegyesület Kolozs megyei Fiókjá működik. Az ügyeket a következő tagokból álló Időközi Bizottság intézi: Politikai felelős: Bende Béla, szervező felelős: Román Viktor, műszaki felelős: Neciu Demeter, ügykezelési felelős: dr. Suceava Joan, szerkesztő felelős: dr. Szóvéd; Ferenc, gazdasági felelős: dr. Brück Otto, pénzügyi felelős: Călines Vasile.

Fiók egyesületünk minden hónap első csütörtökén rendes időközi bizottsági összejövetelt tart meg és tárgyalja mindazon intézkedéseket, amelyek az Állami Terv megvalósítása érdekében szükségesek. Így felszólította az összes méhészköröket, hogy a kongresszusi határozat értelmében minden megyében a Központi Méhészegyesület fiókjáival együttesen alakítsanak megyei időközi bizottságokat.

Egyesületünk Időközi Bizottsága a legutóbbi ülésén hozott határozata értelmében a tulajdonát képező fagegymunkáló járákat a helybeli Faipari Szakiskola rendelkezésére bocsátotta, hogy alkalmat nyújtsanak az új káderek gyakorlati tudásának növelésére. Ezen intézkedés a méhészet előbbrevitelét is megoldja, mert a méhészek olcsó kaptárakhoz jutnak és így az Állami Tervben előirányzott 40%-os méhállomány növelését mindnyájan megvalósíthatjuk illetve túlhaladhatjuk.

Egyesületünk elhatározta továbbá, hogy a nyár folyamán tovább folytatja a kezdők részére rendezett tanfolyamok megtartását úgy román, mint magyar nyelven.

Az értekezlet sajnálattal állapította meg, hogy a tagok elhanyagolják a tagdíj idejében való fizetését, holott veszélyezteti a lap megjelenését. Ezért ezúton is felkéri a fiókegyesületeket, hogy a tagdíj beszedése terén hassanak

oda, hogy minden tag pontosan befizesse a tagdíjat. Ellenkező esetben mint tartozást törvényes úton kénytelen behajtani.

Az egyesületi fiókok közül a következők küldték be az Időközi Bizottságnak megalakulásáról szóló jegyzőkönyvet:

Marosvásárhely: ügykezelési felelős: *dr. Makkai Domokos*, műszaki felelős: *Chibeleanu Virgil* mérnök, szakoktatási felelős: *Katsó Sámuel*, politikai felelős: *Lovász Ferenc*, szervező felelős: *Szőcs József* és *dr. Comes Josif*, pénzügyi felelős: *Tankó Ferenc*.

Szatmárnémeti: ügyvezető: *Csontos Béla*, pénzügyi felelős: *Papp József*, ügykezelési felelős: *Pop Vasile*, szervező felelős: *Vasas József*, gazdasági felelős: *Siki József*.

Dicsőszentmárton: ügykezelési felelős: *Spineanu Ioan*, pénzügyi felelős: *Stán János*, szervező felelős: *Sarlea Stefan*, műszaki felelős: *Bartha Sándor*, gazdasági felelős: *Szász Árpád*, szervező felelős: *Nemes György*, hírvető felelős: *Török János*.

Mócs (kolozs megye): Politikai felelős: *Bartha Benjámín*, ügykezelési felelős: *Sánpetrescu Ioan*, műszaki felelős: *Panait Vasile*, szervező felelős: *Horváth Elemér*, gazdasági felelős: *Bakó Gyula*, pénzügyi felelős: *Sobodus Alexandru*, művelődési felelős: *Oconă Traian*.

Ezúton kérjük többi ujjáalakult egyesületi fiókokat, hogy a jegyzőkönyv másolatát küldjék be *„Tolozsvári címünkre*, hogy erről a *Méhészeti Közönlönyben* megemlékezhessünk.

KÖNYVISMERTETÉS

TÉL A KOLHOZBAN. Megjelent „Az OROSZ KÖNYV” „BESZÉLGETÉS A FALU NÉPÉVEL” sorozatában.

A Szovjetunióban — más országokkal ellentétben — a falusi lakosság nem hagyja kihasználatlanul a telet.

A timovói „Sarló és Kalapács” kolhoz télviz idején is szorgalmas méhcsaládhoz hasonlít. Mindenki dolgozik. Még a szántóföldön is akad tennivaló. Deszkakerítéseket állítanak, hogy a szél ne hordja el a havat. A műhelyekben szerszámokat és gépeket javítanak. Az asszonyok a gabonásokban a vetőmagot válogatják a tavaszi vetéshez.

Erről a testvéri közösségben végzett munkáról számol be a „Tél a kolhozban” című érdekes munka.

A füzetet falvaink népének szánta a kiadó és ez a tanulságos munka arról is tájékoztat bennünket, hogy a szovjet kolhozisták miként óvják meg a vetőmagot és hogyan egyeztetik össze a napi munkájukat a kulturális színvonaluk emelésével.

UJ FALU A DNYEPR PARTJÁN. Megjelent „Az Orosz Könyv” „Beszélgetés a falu népével” c. sorozatában.

A szovjetállamban, melyet a munkásosztály és a szegényparasztság harca ho-

zott létre, a falvakon is új, napról-napra színvonalasabb éle: kezdődött. A kizsákmányoló földesurak elűzése a dolgozó földműves osztály érdekében történt, mely munkával anyagi helyzetét és élet-színvonalát fejlesztette.

Ez történt a Dnyepr partján lévő Szkelkinbe is, melyet a Nagy Októberi Forradalom szabadtított ki a földesurak és zsirosparasztk kizsákmányoló karmaiból. 1917 októberig Szkelki lakói legeiemibb szükségleteiket sem tudták kielégíteni, sötét nyomorban éltek. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom után most már kolhozokba egyesülve, megindultak egy új úton, a haladás és a jólét felé. Ruházkodnak, lakóházat építenek, gyermekeiket iskoláztatják, stb.

Hogyan ment végbe ez a fejlődés? Hogyan harcolnak a szkelki-i kolhozisták a legutóbbi ötéves terv minél gyorsabb megvalósításáért és hogyan használják fel a mezőgazdasági felszereléseket és gépeket a termelés emelése és a munka termelékenységének fokozása érdekében — erről szól az **Uj falu a Dnyepr partján** című érdekes munka.

LAPZÁRTAKOR

MEGJELENT:

Dr. SZÖVÉRDI FERENC:

SOK MÉZET!

AZ EREDMÉNYES MÉHÉSZKEDÉS KÉZIKÖNYVE

Amikor a Méhészeti Közlöny hasábjait lezártuk július 1-én, izléses kiállítású vaskos könyv jelent meg a könyvpiacon. Lapunk felelős szerkesztője, dr. Szövérdi Ferenc e. tanár írta, a címe: Sok mézet! Az eredményes méhészkedés kézikönyve.

A könyv megjelenését sokan várták, hiszen szerkesztőségünket nap mind nap kérdezték vidékről: milyen magyar nyelvű szakkönyvet szerezzenek be, ahol az egész méhészkedést elejétől végig részletesen leírják. Mi szívósen ajánlottunk volna, de nem volt mit. Ime, most végre hozzájuthat mindenki. Ráadásul nem akármilyen írás útján, hanem élvezetes stílusban s ugyanakkor a könyv terjedelmét tekintve, nagyon olcsó, mert a bolti ára csak 300 lej.

Hozzásegít a sok mézhez

A könyv kiállítása is már megkapó. Az Állami Könyvkiadó izléses köntösbe burkolta. Mézsárga burkoló lapon, ott ragyog a könyv címe: „Sok mézet“, alatta méhekkal zsufolt mézes lépet tart izmos munkás kéz. Itt elmondhatjuk, hogy a szerző Lőrincz Mátyás zilahai méhésztestvérünk kezét fényképezte le az érmihályfalvi akác vándortanyán. A könyv tartalmát itt nem részletezzük, mert dr. Szövérdi Ferenc írásait mindenki ismeri és tudja, hogy az tényleg hozzávezet mindnyájunkat ahhoz, amit a könyv címe annyira tömören összefoglal, a sok mézhez. De megtanít a házi kaptárkészítéshez és feltárja előttünk a méhészet minden

csinját-binját, sőt még a betonműlép-prés házi készítését is leírja.

A 414 oldalas könyvet 354 kép teszi még érthetőbbé így még az is megtanul belőle méhészkedni, aki sohasem fogott keretet a kezében. De hasznos olvasmánya a haladó, gyakorló méhészeknek is. Ki nem akarja a könyvben ismertetett 20—30 kg.-os termésátlagot elérni, vagy bár megközelíteni a Szovjetunióban annyira elterjedt és a könyvben részletesen ismertetett Kulagin módszerrel a 300—400 kg.-os mézhozamot.

BÍRÁLAT

A könyvről tehát elmondhatjuk, hogy kezdőknek és a gyakorló méhészeknek egyaránt hasznos útmutató. Bírálatként talán csak annyit kell megemlítenünk — ez is a kiadót illeti —, hogy szerény véleményünk szerint túl keveset nyomtattak belőle. Hiszen, ha a lapunk több mint 3000 olvasója megvénne, már akkor sem jutna mindenkinek. Honnan szerezze be az, aki csak most akar méhészkedni s miként látjuk el majd a gazdasági iskolák és a pedagógiai iskolák (tanító képezdék) növendékeit, hiszen ezek száma is több ezerre tehető.

Ezért nem reklámból —, mert a jó könyvnek nem kell cégér — csupán gondosságból azt ajánljuk minden méhésztestvérünknek, hogy a „Sok mézet“ című könyvet sürgősen rendeljék meg. A beszerzés legegyszerűbb módja, ha a legközelebbi könyvesbolt útján megrendelik. A könyv ára csak 300 lej s az

ország minden könyvkereskedése szívesen meghozza. A könyvvelő is elküldi, amíg nem fogy ki a készlete — amit ismétlünk — túl kevésnek találunk.

Sürgösen rendeljük meg

Egyesületünk is szívesen elküldi olyan vidéki tagjainak, akik távol esnek a könyvkereskedéstől, vagy nincs idejük többször bemenni a városba, csupán azt kérjük, hogy a könyv árát, 300 lejt küldjék be előre.

A postautalványon mindenesetre közöljük pontos címüket és írják rá a háttára, hogy az összeget a „Sok mézet” című könyvért küldik. Egyesületünk még az nap postázza amelyik nap megérkezik a pénz. Utánvételezve is elküldjük a könyvet, de így 50 lejtel drágább, azaz amikor a posta kikézhetsíti 350 lejt kell kifizetnie a megrendelőnek. Minden megrendelést a Méhészeti Közlöny Szerkesztőségé Cluj, Str. Republicei 27. címre kérjük küldeni.

A „Sok mézet” című könyvet mindenki vegye meg, mert ismeretével hozzásegít az eredményes méhészkedéshez és ezen keresztül az Állami Terv megvalósításához.

MOLNÁR FERENC.

A TUDOMÁNY ÉS MŰVELŐDÉS KÉRDÉSEI

a Román—Szovjet Tanulmányi Intézet folyóiratának 3. száma a következő tartalommal jelent meg: **Lina N. Stern:** A hosszú élet és a fiatalság megőrzése, **V. Muanicki:** A polgári „közgazdasági tudomány” az amerikai imperializmus szolgálatában, **A. J. Denisov:** A Szovjetunió és a nemzeti szuverénitás kérdése, **A. Tarasenkov:** Az élet igazságáról, **L. Plotkin:** A párt és az irodalom, **K. Szimonov:** A szovjet dramaturgia feladatai és a színikritika, **A. Siskina:** Egy könyv, amely új utat mutat, **M. Urnov:** Howard Fast és Amerika, **B. Jarusztovszkij:** Klasszikus hagyományok és „újítás” a zenében.

A „Szemle” rovatában: **M. Neuman:** A szovjetművészek kiállítása a Tretyjakkovszkij Képtárban, **A. Jevszejev:** A

szovjet film ünnepe: hete Ausztriában, **M. Morozov:** A brucális erő kultusza és A künözés az Amerikai Egyesült Államokban címmel közöl érdekes cikkeket. A folyóirat minden könyvkereskedésben beszerezhető.

KÜLÖNFÉLÉK

PIACI ÁRAK. A méz ára nem változott. Kolozsvárt és Bukarestben is 220 és 250 lejt kérnek kg.-ként minőség szerint. Ez a méz kicsinybeni ára. Nagyobb eladásokról nem kaptunk hírt.

A viasz iránti kereslet fokozódott. Ára 600—650. Közöljük két viasz kereskedő címét: 1. Târgumure Gheorghe Comerciant de ceară Călanul-Mare, posta Beclean, jud. Someș és 2. Firma Stern, Reteag, jud. Someș. Mindkét kereskedő állandóan gyűjti a méhviaszt és nagyobb mennyiségben szállítja az összes műlépöntő üzemeknek.

A méhcsaládok ára jelentős mértékben csökkent. Általában családonként 4500 lejt az ára.

APRÓHIRDETÉSEK

ELADÓ egy műlépprés teljesen jókarban. 36 cm. széles és 42 cm. hosszú. **Ko-netsny Ferenc** méhész, Aiud, Str. Avram Iancu No. 49.

ELADÓ facélia mag. Érdeklődni lehet a RNK Központi Méhészegyesület Kolozsmegeyi Fiókjánál, Cluj, Str. Republicei 22. szám alatt lehet.

ELADÓ 4—5 méhcsalád, álló és rakodó 32/42 méretű költőkeretekkel, szabadon választva 4.500 lejért. **ZONDA IMRÉNÉ.** Polan—Kézdiszentkereszt, jud. Treiscaune.

ELADÓ 8 méhcsalád, nagy erdélyi kaptárban, költőzködés miatt. Érdeklődni lehet **ORBÁNNÉ,** Kolozsvár, Str. Marx Károly u. 11. Villamosmű épületben, reggel 8 óráig.

KERESÜNK állami méhészet részére gyakorlott méhészt. Ajánlkozók adják be ajánlatukat pontos lakcím megjelölésével: Gospodarie Agr. de tSat, Pațal, up Tașnad, jud. Sălaj; Précz Béla címén.

ELADÓK jókarban levő mézesbödönök. Érdeklődni lehet a RNK Központi Méhészegyesület Kolozsmegeyi Fiókjánál, Kolozsvár, Republicei utca No. 22.

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

AZ ERDÉLYI MÉHÉSZEGYESÜLET SZAKLAPJA

A RNK Közp. Méhészegyesület Szaklapja
Szerkesztőség és kiadóhivatal:

ROMÁNIA — Cluj, Str. Republicei No. 22.
Kolozsvár, Köztársaság-u. 22. — Tel.: 22-04.

Felelős szerkesztő: Dr. Szövérdi Ferenc.
A Méhészeti Közlönyt a RNK Méhész-
egyesület tagjai az évi tagdíj fejében tag-
sági illetményként kapják.

„Taxa postală plătită în numerar, con-
form aprobării Nr. 263.316—1948.“

MŰLÉPET

ÉS MINDENMŰ MÉHÉSZETI
FELSZERELÉST SZÁLLIT
DZIERZON MÉHÉSZETE
KEZDŐDI GYULA

Oradea, Tudor Vladimirescu 65.

A JÖVŐBEN CSAK FER- TŐTLENITETT MŰLÉPET

használjunk! Viaszt fertőtlenít és mű-
lépet szállít Tóth István
gazd. biz. tag Kolozsvár,
Budai N. Antal-ut 78 sz.

MŰLÉPKÉSZÍTÉS CSEREVIASZBÓL

PÁRTOLJUK A SZÖVETKEZETET

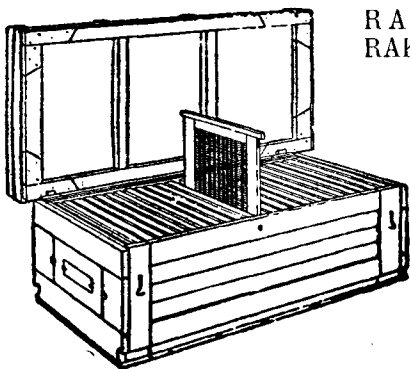
Rendelésre azonnal szállítunk bármilyen típusu rakodó, fekvő, vagy bundás kaptárt.

KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT.

Leveleihez mellékeljen válaszbélyeget. Rendelésnél a keretek pontos külméretét kérjük megadni. Minden kaptáron kátránypapír fedél. — Kérjük a pénzt előre beküldeni. Az árak vasúton feladva értendők. Cementes festékkel lemazolva minden kaptár 50 lejfel több.

„LEMNUL“

Faipari Munkások Termelő Szövetkezete — Cluj-Kolozsvár, Str. Anton Pan 8—10 szám.

RAKTÁRON TARTJUK AZ ERDÉLYI
RAKODÓ ÉS FEKVŐ VÁNDOR KAPTÁROKAT

Gépen csapozott vályus keret külön is kapható.
Beton műlépprést kicsi és nagysejttel. Anyarácsot
és műlépet minden méretben raktárról szállítunk.

A kaptárak árát a viszonyoknak megfelelően 30 %-al
leszállítottam.

Az erdélyi kaptárak készítéséhez szükséges
képes rajzot kívánatra 10 lej és posta-
bélyeg ellenében megküldöm.

VÁRADY BÉLA

Villanyerőre berendezett kaptárkészítő üzem
Kolozsvár-Cluj, strada Thälman utca 13 szám.